SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 119, ЧИСЛО 14, П'ЯТНИЦЯ, 6 КВІТНЯ 2012 РОКУ | 1893 | Vol. 119, No. 14, FRIDAY, APRIL 6, 2012 | $1.00

Відбувся круглий стіл на тему кризи академічної свободи в Україні

Марта Фаріон

ЧИКАҐО. – 18 березня в Українському Інституті модерного мистецтва відбувся круглий стіл „Україна на Роздоріжжі", організаторами якого були Києво-Могилянська Фундація і місцевий Відділ Українського Конґресового Комітету Америки. Наступного дня на засіданні Ради директорів Києво-Могилянської Фундації було оприлюднено резолюцію, метою якої є звернути увагу світової громадськости на підривну діяльність у сфері освіти нинішнього міністра освіти, науки, молоді та спорту Дмитра Табачника.

Однією з причин влаштування круглого стола стала криза академічної свободи та університетської автономії в Україні, яка сягнула граничної межі. В обговоренні цієї проблеми брали участь члени Ради директорів Києво-Могилянської Фундації д-р В'ячеслав Брюховецький, д-р Анна Мостович, д-р Данило Григорчук, д-р Майкл Раднор, д-р Вілям Ґлісон, Дейвід Бішоп, Марта Фаріон, Оксана Ханас, та співголови Ради Фундації – колишній міністер закордонних справ України, голова Комітету з питань

(Закінчення на стор. 16)

Зліва: директор українських і польських програм в Державному департаменті США Біл Ґлісон, колишній міністер закордонних справ України, голова Комітету Верховної Ради з питань інтеґрації з Европейським союзом Борис Тарасюк, почесний президент Національного університету „Києво-Могилянська академія" В'ячеслав Брюховецький і голова Києво-Могилянської Фундації Марта Фаріон. (Фото: Володимир Тюн).

„Українська справа" – це справа єдности

Сергій Багряний

КИЇВ. – 24 березня в Культурно-мистецькому центрі Національного університету „Києво-Могилянська академія" відбувся Форум українських справ, на який прибуло декілька десятків делеґатів від низки громадських організацій з усіх реґіонів України. Захід організовано з метою координації зусиль для здійснення культурних, соціяльних, політичних прав українського суспільства.

Форум організували Всеукраїнське громадське об'єднання „Українська справа", Українська Всесвітня Координаційна Рада, Світовий Конґрес Українців та Національний університет „Києво-Могилянська академія".

Заходові передувала молитва, яку провели представники Української Автокефальної Православної та Української Греко-Католицької Церков. Священики також зачитали привітання від Архиєпископа Полтавського і Харківського УАПЦ Ігоря (Ісіченка) та Патріярха УГКЦ Святослава (Шевчука).

Далі вітальні слова виголосили організатори форуму. Від об'єднання „Українська справа" Тарас Рондзістий побажав, щоб всі ті маленькі справи, які ми робимо щодня, злилися в одну річку і спільно працювали на користь України та нації.

Генеральний секретар СКУ, голова Організації Українських Націоналістів (б) Стефан Романів у привітанні від Світового Конґресу Українців зазначив, що бути учасником спільного руху – це не лише привілей, але й обов'язок.

„Не залишайтеся на позиції, що проблему хтось вирішить за вас, беріть відповідальність на себе! Бо ж казав свого часу Євген Коновалець: ми можемо бути або творцем історії, або її жертвою!", – наголосив С. Романів.

Також з вітанням до учасників заходу звернулись голова УВКР Михайло Ратушний та віцепрезидент Могилянки Тетяна Ярошенко.

Після відкриття відбулася презентація цілей, завдань та методів дій „Української справи", яку провів заступник голови об'єднання Олексій Кляшторний.

Сам форум складався з трьох секцій, під час

(Закінчення на стор. 5)

„Свято з свят, торжество з торжеств"

Великоднє послання Постійної конференції українських православних єпископів поза межами України.

Всечесному духовенству, у Христі дияконству, преподобному монашеству і побожним мирянам Української Православної Церкви поза межами України і на рідних землях.

Христос Воскрес! Христос Воскрес! Христос Воскрес!

Дорогі улюблені брати і сестри у Христі Ісусі, вітаємо вас з всерадісним і найважливішим святом – Світлим Воскресінням нашого Господа Ісуса Христа.

Воскресіння Христове – вершина наших сподівань та надій, сповнення Господніх обітниць і початок оновленого життя в Господі Ісусі.

Воскресіння Христове – нерушима основа, на якій поставлена Його Церква, що кличе всіх до спасіння і проповідує вічне життя після смерти. „Та нині Христос воскрес із мертвих, – первісток серед покійних". (І Кор. 15:16)

Якраз цю основу вороги Христа і Його Церкви старалися розхитати і розбити протягом історії, бо добре знали, що без Воскресіння Божественний Христос вже не божественний і тим зведений до смертного пророка, учителя, зцілителя. Св. Павло пише до Коринтян: „Коли ж бо Христос не воскрес, то проповідь наша даремна, даремна також віра ваша". (І Кор. 15:14)

Тому що Христос воскрес із мертвих, вірні мають надхнення і духовну силу змагатися з ворогами Бога – з вовками серед овець, які сіють неспокій серед Церкви, які нападають на вчення Христове, ніби воно недоречне перед осягненнями модерної науки, технології, філософії або перед викликами сучасних суспільних питань і відносної моралі.

Тому що Христос воскрес із мертвих, ми слухаємо Його наказів: „Ідіть по цілому світові та всьому створінню Євангелію проповідуйте!" (Мк. 16:15). Це ж невіруючі кажуть, що ця або та країна ніколи не буде православною.

Тому що Христос воскрес із мертвих, ми визнаємо Його авторитет і покоряємося правдам, котрі Він передав нам через Святих Апостолів і їхніх єпископів-наслідників, і вважаємо їх вищими за філософські міркування тих, котрі кажуть: „Ми більші за Христа".

Після розп'яття на Голгофі учні Господні перебували у великому смутку і в почуттях безнадійности. Тоді Воскреслий Христос з'явився серед них, подаючи їм нову надію й перемогу. Він і сьогодні приходить до нас, даруючи нам воскресіння і нове життя понад нашими уявами. Де розпука і розчарування царюють в житті, туди Христос приносить нове життя, наповнене новим змістом і новою радістю.

Вітаймо, брати і сестри, „цей урочистий і святий день, єдиний, днів Цар і Господь, свято з свят, і торжество з торжеств, і в цей день

(Закінчення на стор. 16)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Ю. Тимошенко погодилася на лікування

КИЇВ. — Екс-прем'єр Юлія Тимошенко погодилася на стаціонарне лікування за межами Качанівської виправної колонії в Харкові, де вона перебуває. Про це повідомила перший заступник міністра охорони здоров'я України Раїса Моісеєнко. „Юлія Володимирівна дала згоду на проведення стаціонарного лікування. Після консультації, яку вона плянує провести, я думаю, рішення буде прийнято, і ми зможемо організувати все необхідне для лікування", – сказала Р. Моісеєнко 2 квітня. Вона зазначила, що Ю. Тимошенко було запропоновано пройти лікування в центральній залізничній лікарні в Харкові яка, є найкращим медичним закладом, що спеціялізується на консервативному лікуванні наявної у екс-прем'єра патології. Як повідомив присутній на зустрічі директор Інституту хребтів і суглобів ім. Сітенка Микола Корж, все залежить від того, як пройде терапія. За його словами, лікування почнеться з обстеження, уточнення діягнози та вдосконалення схеми лікування Ю. Тимошенко. *(„Газета по-українськи")*

Україна та ЕС – перша угода

КИЇВ. — Глави делеґацій на переговорах України та Европейського союзу (ЕС) 30 березня парафували угоду про асоціяцію, невід'ємною складовою частиною якої будуть положення про створення зони вільної торгівлі, повідомляє Міністерство закордонних справ України (МЗС). Як зазначається у повідомленні, глави переговорних груп щодо Зони вільної торгівлі (ЗВТ) підтвердили домовленості, досягнуті на 15-ій зустрічі „Україна-ЕС" в грудні 2011 року щодо змісту ЗВТ і зобов'язалися завершити правову експертизу тексту, включаючи технічні додатки та протоколи. „Обидві сторони висловили спільне зобов'язання вжити подальших технічних заходів, необхідних для підготовання до підписання угоди про асоціяцію", повідомила прес-служба МЗС. *(Бі-Бі-Сі)*

В. Іващенко відмовився свідчити

КИЇВ. — Колишній перший заступник міністра оборони Валерій Іващенко 30 березня відмовився давати пояснення й відповідати на питання на допиті в Печерському районному суді Києва. „Я відмовляюся давати показання, оскільки вважаю, що мені нема чого додати до того, що я вже говорив на досудовому слідстві, а також у ході судових засідань при допитах свідків і вивченні матеріялів справи", – заявив він на засіданні суду. За словами В. Іващенка, суд не забезпечив рівність прав сторін у розгляді справи, а також спирається на зфальсифіковані документи. Екс-перший заступника міністра зазначив, що не відмовляється від показань, які він давав на досудовому слідстві. В. Іващенка звинувачують в зловживанні службовим становищем. *(Бі-Бі-Сі)*

Ю. Луценко оголосив про злиття партій

КИЇВ. — 30 березня партія Всеукраїнське об'єднання „Батьківщина" провела у Києві свій 11-ий з'їзд. Провідник партії „Народна самооборона". Юрій Луценко який перебуває в Лук'янівській тюрмі, 30 березня закликав опозиційні партії до об'єднання. Він оголосив про приєднання „Народної самооборони" до „Батьківщини". Про це йдеться у зверненні Ю. Луценка до делеґатів з'їзду партії „Батьківщина", яке зачитав його брат Сергій. „Я так часто вживаю слово „разом", що час сказати головне. Як провідник „Народної самооборони", я тут і зараз заявляю про приєднання до партії „Батьківщина". Вірю, що шлях об'єднання – це шлях до перемоги. Маю на увазі перемогу перш за все не партійну, а перемогу здорового глузду. Перемогу правди, перемогу України та її народу", – сказано в його зверненні. Він також закликав до об'єднання з Батьківщиною партію „Фронт змін", „Удар" та інших опозиційних партій Комітету опору диктатурі. Крім того, Ю. Луценко закликав скласти єдиний список кандидатів у депутати. *(„Кореспондент")*

Відбулась масова акція на захист студентів

ХЕРСОН. – 27 березня по всій Україні відбулася акція „Міліція – досить клеїти молодь!", яка мала на меті привернути увагу громадськости до херсонських студентів, яких правоохоронці переслідують за розклеювання листівок з „неправдивими чутками" про Президента України Віктора Януковича.

2 березня було затримано студентів Херсонського національного технічного університету за розклеювання „антипрезидентських листівок" на вулицях міста і звинувачено у груповому хуліганстві. В гуртожиток, де проживають студенти, прибули співробітники Служби безпеки України, які шукали копіювальну техніку.

Студентам загрожує відрахування з університету в разі прийняття судом рішення про протиправність їхніх дій. За це передбачено грошові кари або виправні роботи з утриманням частини заробітку.

У Києві студенти та молодіжні громадські діячі почали розклеювати біля станції метро „Університет" такі самі листівки, що й молодь з Херсону. На листівці зображено В. Януковича і перефразований уривок відомої радянської пісні: „Широка страна моя родная, много в нєй лєсов, полєй и рєк, я другой такой страни нє знаю, презідєнт которой бивший зєк".

Акцію на підтримку студентів з Херсону провела так система колективної безпеки молоді від політичних переслідувань, до якої входять Молодіжний Націоналістичний Конґрес, „Дебатна академія", Фундація реґіональних ініціятив", Громадянський рух „Відсіч" та інші.

Київські студенти розклеюють летючки з критикою Президента України Віктора Януковича. (Фото: УІС).

„Зміст листівки – не головне. Ми прагнемо подолати страх серед молоді, коли за активний прояв своєї позиції відбувається необґрунтоване переслідування, коли намагаються покарати лише за публічне оголошення своєї думки", – відзначив віце-президент „Дебатної академії" Назарій Боярський.

Акція відбулася також у Вінниці, Дніпропетровську, Донецьку, Житомирі, Києві, Луганську, Львові, Миколаєві, Котовську, Полтаві, Рівному, Сумах, Тернополі, Харкові, Чернівцях, Мукачеву, Ужгороді, Севастополі та Хмельницькому.

Українська інформаційна служба

На місці загибелі Романа Шухевича

Марта Осадца

БІЛОГОРЩА, Львівська область. – У селі Білогорщі вшанували пам'ять Головного командира Української Повстанської Армії, генерал-хорунжого Романа Шухевича. На місці останнього бою та загибелі Р. Шухевича була відслужена Панахида, відтак представники політичних партій, громадських організацій та керівництво области й міста поклали квіти до пам'ятника командирові УПА.

До учасників чисельно зібраної громади звернулися голова Крайового братства УПА Олесь Гуменюк, син Р. Шухевича, Герой України Юрій Шухевич, представники влади.

Пропам'ятні заходи відбулися також у Тернополі, Кривому Розі, Сумах, Вінниці, Донецьку, Ужгороді та Києві.

Салют в пам'ять Романа Шухевича. (Фото: Марта Осадца)

Відкрито пам'ятник героєві Карпатської України

МУКАЧЕВО, Закарпатська область. – 14 березня в селі Чинадієві на Мукачівщині відбулося відкриття пам'ятника одному з останніх карпатських січовиків, членові ОУН Михайлові Петричкові.

Це стало можливим завдяки ініціятиві Всеукраїнського громадського об'єднання „Молодіжний Націоналістичний Конґрес", який організував збір фондів на спорудження пам'ятника героєві Карпатської Січі. Було зібрано близько 20 тис. грн., жертвували як громадські діячі, журналісти, підприємці, так і політичні партії. Це дало можливість встановити мармуровий монумент – козацький хрест з плитою, на якій висічено герб Закарпаття та вміщено основні біографічні віхи „січовика".

На відкриття пам'ятника прибули громадські діячі, депутати місцевих рад, журналісти. Багато було молоді. На жаль, місцева влада ніяким чином не долучилася до організації зі спорудження та відкриття пам'ятного знака.

Як зазначив під час урочистого відкриття пам'ятника голова Молодіжного Націоналістичного Конґресу Сергій Кузан, лише навчившись шанувати таких людей, як М. Петричко, ми навчимось цінувати ту справу, якій вони беззастережно присвятили все життя, навчимось цінувати Батьківщину і її свободу.

„Відкритий сьогодні пам'ятник хай додасть іскорку незгасимого вогню в серцях усіх нас і наших нащадків", – наголосив С. Кузан. Він також зачитав рядки з листів від народного депутата України Миколи Кульчинського, колишнього Міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка, від науковця Інституту політичної освіти Олександра Солонтая, від Проводу Спілки Української Молоді, від активної діячки Ліги Українок Канади Христини Бідяк, від голови Організації Оборони Чотирьох Свобід України Степана Качурака (США); від секретаря Світової Конференції Українських Державницьких Організацій Бориса Потапенка та інших відомих осіб та організацій.

Нагадаймо, М. Петричко помер 20 липня минулого року в Чинадієво на 88-му році життя.

Українська інформаційна служба

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Вивчившись в радянських школах...

Аскольд С. Лозинський

Відповідь міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка на відкритий лист п’яти міністрів закордонних справ Европейського союзу була написана за всіма правилами сумнозвісної радянської дипломатії. Читати її було навіть забавно – як якийсь документ з минулого. Нічого дивного. Адже К. Грищенко наслідує Сергія Лаврова, міністра закордонних справ Росії, і вони є випускниками тієї самої радянської дипломатичної школи.

Найцікавішу заяву зробив К. Грищенко відразу у вступі: „Мені важливі факти, а не оцінки“. Потім він, як старий радянський апаратник, представив п’ять перекручень реальности і подав їх у формі дипломатичного докору своїм закордонним колеґам. Провівши досить багато часу на Заході, К. Грищенко, звичайно ж, не вірить, що хтось купиться на цю замасковану заокругленими словесами фальш, але тим не менше не приховує свого міністерського самовдоволення, даючи своїм „недоброзичливцям“ зрозуміти, що він вищий від них.

Далі К. Грищенко стверджує, нібито Україна є „прихильником европейських цінностей“, але вже пропонує не факти, а саме свою оцінку: мовляв, Україна „крокує до повної інтеґрації“ з об’єднаною Европою. Відтак він дає такий доказ проґресу, як завершення минулорічних переговорів з Европейським союзом, замовчуючи при цьому, що в минулому році нічого не було парафовано, підписано або ратифікувано – і тільки тому, що Україна не виконала своїх зобов’язань.

Далі він у дуже серйозному тоні говорить про „маштабні реформи, проведені в Україні“, але не дає при цьому жодного прикладу, жодного доказу. Однак, усвідомлюючи, що конче треба представити хоч якусь статистику, він повторив популістське перебільшення економічних досягнень режиму Віктора Януковича – що український Внутрішній валовий продукт зріс на 5 відс. в 2011 році. Насправді ця цифра становила 4.5 відс., але навіть це залишається успіхом вельми сумівним, оскільки навіть при 4.5 відс. зростання ВВП в минулому році не вдалося досягти його рівня 2008 року.

Суть тут полягає в тому, що якщо ВВП істотно нижчий від межі, то в якийсь момент він повинен зрости. Крім того, навіть це недавнє зростання є результатом незначного ґльобального економічного зросту, при якому Україна змогла продати більше своїх природних ресурсів в інші країни, чия економіка покращилася. Це „зростання“, звичайно, не є результатом розумної економічної політики режиму В. Януковича.

Спотворення і перекручення у відповіді міністра потім поступаються місцем зарозумілості, коли К. Грищенко прирівнює переслідування Юлії Тимошенко та Юрія Луценка до переслідування корумпованих чиновників в інших країнах. Його арґументація базується на тому, що судові рішення повинні бути дотримані. Це міркування було б правильне, звичайно, якщо припустити, що в Україні є незалежна судова система. Жоден західній експерт, який спостерігав за цими двома судовими процесами, не визнав, що суди були справедливими.

Як адвокат, який мав можливість стежити за ходом процесу над Ю. Тимошенко протягом трьох годин, можу сказати, що я ніколи в житті не бачив такої пародії на суд. Не було там необхідности в прокурорах, тому що суддя взяв на себе цю ролю. Міжнародна неґативна оцінка цих процесів була одностайна і однозначна.

К. Грищенко робить таке узагальнення: „У 2010 році Президент Янукович прийшов до влади після перемоги над Тимошенко чесно і справедливо. Президентські вибори були повсюдно визнані як такі, що відповідають міжнародним стандартам. Тільки одна Тимошенко не визнала результатів виборів“. Навіть це ствердження може бути оскаржене.

Як міжнародний спостерігач на виборах 2010 року я прийшов до висновку, що вибори були затьмарені залякуванням та корупцією, які загалом властиві бідному на розвинуті громадянські структури українському суспільству. Організації безпеки і співробітництва в Европі прислала в Україну не українсько-, навіть, не російськомовних спостерігачів, які відвідали в цілому лише 6-7 відс. виборчих дільниць і безвідповідально протягом 24 годин оголосили літеплі оцінки, які режим В. Януковича використовував знову і знову.

Крім усього, навіть за офіційною статистикою відомо, що більше половини громадян України голосували проти В. Януковича, ніж за нього. У будь-якому випадку, результати виборів тут ні до чого, навіть якщо б вони були й вищими, це не дозволяє В. Януковичеві вести себе по-бандитськи після приходу до влади.

Ще цікавішим, ніж заява К. Грищенка, є те, що він замовчує. Він нічого не каже про місцеві вибори в Україні в жовтні 2011 року, проведені режимом В. Януковича, котрими він зміцнив свою владу. Ці вибори були засуджені міжнародним співтовариством.

Дипломатичними вивертами неможливо приховати, що режим В. Януковича, як і режим Володимира Путіна в Росії, не грає за міжнародними демократичними нормами і принципами. Обидва режими відчувають себе непідзвітними своїм народам і безкарними, спираючись на вихованих в радянських школах апаратників біля керма своїх міністерств закордонних справ – в нерозумній впевнености, що можуть без кінця-краю дурити і своїх громадян, і якусь частину міжнародного співтовариства.

Трагедія, яка зворушила Україну

29 березня в Донецькому опіковому центрі померла Оксана Макар, трагедія якої зворушила Україну і викликала акції протесту в багатьох містах.

10 березня в Миколаєві троє чоловіків зґвалтували 18-річну О. Макар, після чого з метою приховати сліди злочину задушили її і спробували спалити в порожньому будинку. Напівзадушена і обгоріла дівчина отямилася, але впродовж 10 годин лежала на морозі, доки її стогін не почув перехожий.

11 березня трьох підозрюваних затримали, проте двох з них потім відпустили під підписку про невиїзд. 13 березня в Миколаєві відбулися дві акції протесту проти цього рішення. Після цього за розпорядженням прокуратури Миколаївської области суд ухвалив рішення про арешт Євгена Краснощока, Максима Присяжнюка та Артема Погосяна. Проте 14 березня матір дівчини Тетяна Суровицька заявила, що слідчі намагаються зменшити провину трьох підозрюваних в скоєнні злочину.

Враховуючи тяжкість скоєного злочину і його громадський резонанс, кримінальна справа була передана в Головне слідче управління Міністерства внутрішніх справ України. Стан розслідування знаходиться під особистом наглядом генерального прокурора України Віктора Пшонки.

Прем’єр-міністер України Микола Азаров виступив з осудом цього злочину і нагадав, що у тому ж Миколаєві лікарі борються за життя ще однієї 18-річної дівчини – Олександри Попової, яка також стала жертвою насильства. Її виявили вночі з 9 на 10 березня оголеною і дуже побитою. Матір потерпілої Алла Гуц повідомила, що експертизу щодо зґвалтування не проводили.

Жіноча ініціятива „Фемінистична офензива“ висловила своє обурення діями співробітників міліції у випадку приховання спроби зґвалтування, що стався 8 лютого у вагоні київського метрополітену між станціями „Червоний хутір“ і „Бориспільська“. Жіноча ініціятива застерігає: „Наразі статистика злочинів насильства проти жінок в Україні невтішна: більшість з них не розкриті та не зареєстровані. Жінки бояться повідомляти про насилля в ситуації, коли правоохоронці публічно демонструють свою льояльність до насильників“.

Л. Хм.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Появилася українська газета Донеччини

ДОНБАС. — Вийшло друком перше число газети української громади Донеччини „На сході“. „Донбас традиційно вважається інтернаціональним реґіоном, тут проживають представники десятків народів. Але навіть за не дуже об’єктивним „кучмівським“ переписом 2001 року серед населення Донецької области більшість, а саме 56.9 відс., становлять громадяни, що вважають себе українцями. Та чи відіграє ця величезна громада ту провідну ролю, яка їй призначена? – говорить редактор нового видання Володимир Воловненко. – Цілком зрозуміло, що донецьке українство ще не вичавило з себе по краплині отруту розбрату і чвар, що її десятиріччями справно підливали „нацюкам“ радянські спецслужби та чиновники з владних кабінетів. Але ж час минає, міняються покоління. Підросла молодь, яка не спробувала на собі „совка“ і ніколи не дозволить його повернути“. Нове видання засноване на особисті фонди журналістів-ентузіястів і виходитиме раз чи два рази на місяць, поширюватиметься безкоштовно через мережу громадських організацій. А акцент на культурі, суспільному житті породжує надію, що це не чергова летючка-„одноденка“, вигадана політтехнологами до майбутніх виборів. *(„День“)*

У Дніпропетровську – „Дні Львова“

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. — „Ми вдячні делеґації за приїзд. Це змога налагодити, з одного боку, зв’язки між містами, а з іншого боку – Львів ще раз довів, що це дуже чарівне місто. Сьогодні Львів показав свою історію і культуру – те, на основі чого будується справжнє суспільство“, – сказала 30 березня під час відкриття Днів Львова у Дніпропетровську заступник міського голови цього міста Ірина Зайцева. „Сьогодні ми передаємо велике запрошення від усіх львів’ян Дніпропетровську, щоб ви мали змогу подивитися на частинку Львова, сплянувати собі і приїхати до нас вже найближчим часом“, – сказав у вітальному слові заступник міського голови Львова з гуманітарних питань Василь Косів. „Сьогодні ми розпочали налагоджувати конструктивний діялог з Дніпропетровськом. Рівень зустрічей, свідчить, що Львів та Дніпропетровськ можуть бути справжніми партнерами у розвитку один одного“, – вважає голова Львівського туристичного альянсу Марк Зархін. *(„День“)*

Прапор над Львовом: 22-га річниця

ЛЬВІВ. — 3 квітня у Львові відзначили 22-гу річницю підняття національного синьо-жовтого прапора над Ратушею. Урочистості розпочалися у великій сесійній залі міської ради. Відбулася церемонія підняття прапора на вежі міської Ратуші. Також у рамках цього дійства покладено квіти на могилу першого міського голови Львова демократичного скликання Богдана Котика, за час головування якого місто одне з перших підняло над Ратушею національний прапор. На час підняття над Ратушею прапора було призупинено рух електротранспорту на площі Ринок. Рішення підняти синьо-жовтий прапор на будівлі міської Ратуші було прийнято 3 квітня 1990 року на сесії Львівської міської ради депутатами першого демократичного скликання під головуванням Б. Котика. Прапор урочисто підняли депутати Стефанія Шабатура, Зеновій Саляк та Євген Шморгун. *(„День“)*

У Вінниці знайшли 27 нелеґалів з Сомалі

ВІННИЦЯ. — Працівники вінницької міліції, Служби безпеки України та Державного комітету у справах охорони державного кордону 3 квітня провели спільне дослідження місць можливого проживання чужоземців-нелеґалів на території Вінниці й виявили 27 осіб, які назвалися громадянами Сомалі. Про це повідомили 3 квітня у секторі зв’язків з громадськістю України у Вінницькій області. Сомалійці пояснили, що прибули на Вінниччину в пошуках притулку у зв’язку з військовими діями в їх країні. В результаті перевірки з’ясувалося, що восьмеро з них перебували в Україні без жодних документів, які б посвідчували особу. Зібрані стосовно нелеґалів матеріяли подані до Вінницького окружного адміністративного суду для прийняття рішення щодо їх подальшого перебування в Україні. *(УНІАН)*

АМЕРИКА І СВІТ

М. Ромні – трикратний переможець

НЮ-ЙОРК – У США в рамках передвиборної президентської кампанії 3 квітня відбулася чергова серія первинних виборів (праймеріз) серед членів Республіканської партії. Вибори пройшли у штатах Висконсин і Мериленд, а також у Дистрикті Коламбія – Вашінґтоні, столиці США. Чотири політичні діячі беруть участь у перегонах за право стати кандидатом на президентських виборах у листопаді і протистояти чинному Президентові Баракові Обамі. Сподіваємося, що, кандидатом буде М. Ромні, успішний підприємець, колишній губернатор штату Масачусетс. Він переміг в усіх трьох праймеріз. Ані Рік Санторум, колишній сенатор від Пенсильванії, ані Нют Ґінґріч, колишній речник Палати Представників Конґресу, ані конґресмен Рон Пол не мають реальних можливостей на успіх. Попереду в республіканців – праймеріз у таких важливих штатах, як Каліфорнія і Ню-Йорк. *(Радіо „Свобода")*

Морські піхотинці США в Австралії

ДАРВІН, Австралія. — Близько 200 американських морських піхотинців прибули в місто Дарвін, що на півночі Австралії, де вони пів року братимуть участь у спільних з австралійськими військовими бойових навчаннях. Це – перша група з загальної очікуваної кількости у 2,500 американських морських піхотинців, що братимуть участь у цих навчаннях. Такої кількости американський військовий контингент в Австралії має сягнути до 2017 року. Про розміщення американських військових на півночі Австралії йшлося в домовленостях, досягнутих американською й австралійською сторонами під час візити Президента Барака Обами до Австралії у листопаді минулого року. Угоду гостро розкритикував Китай, припускаючи, що рішення розмістити свій військовий контингент в Австралії є частиною пляну США зі зміцнення впливу у тихоокеанському реґіоні. *(Радіо „Свобода")*

Безробіття у ЕС сягнуло рекордного рівня

ВАШІНҐТОН. — У той час, як виробництво у країнах Европейського союзу зменшується, рівень безробіття стрімко зростає. Представники ЕС 2 квітня заявили, що рівень безробіття в 17 країнах Еврозони у лютому становив 10.8 відс. Це – найвищий показник з часу, коли 13 років тому в обіг увійшла єдина европейська валюта. Напередодні високопосадовці ЕС уже заявляли, що найгірша ситуація на ринку праці в Еспанії, де четверта частина населення – безробітні. Рекордний рівень безробіття занотовано ще у шести країнах Евросоюзу. Всі ці цифри різко контрастують з показниками ринку праці США, який є одним з головних торговельних партнерів Европи. У США кількість безробітних зменшується упродовж кількох останніх місяців. *(„Голос Америки")*

Серіял – „Сучасні шпигуни"

ВАШІНҐТОН. — Як розповіли у Федеральному бюрі розслідувань (ФБР), причиною арешту Анни Чапман в 2010 році стала її спроба спокусити когось з найближчого оточення Президента США. Про це розповів заступник глави ФБР з контррозвідки Френк Філюці 2 квітня в першому епізоді документального серіялу „Сучасні шпигуни". Він відмовився подати ім'я конкретної особи, якого плянувала спокусити А. Чапман. Влада США заарештувала 10 російських шпигунів, включаючи А. Чапман, влітку 2010 року. Затримані визнали свою провину, після чого їх обміняли на кількох людей, заарештованих в Росії за звинуваченням в праці на чужоземну розвідку. Крім того, у першій серії інтерв'ю дав іракський хемік Рафед Ахмед Альван аль-Джанабі, відомий також під кодовим ім'ям „Curveball". Він розповів, що вигадав відомості про виробництво біологічної зброї в лябораторії, щоб спровокувати вторгнення в Ірак і повалення режиму Садама Гусейна. Зізнання Р. аль-Джанабі вже публікували німецькі засоби масової інформації в серпні 2011 року. *(УНІАН)*

Повернутій з небуття василіянській церкві у Перемишлі –15 років

Єромонах Юліян-Богдан Коваль

Історія василіянської обителі у Перемишлі не дуже довга, але доволі складна. Ідея побудови церкви на Перемиському Засянні виникла ще у 1893 році – її ініціатором був о. Мирон Подолинський. Благословення на будівництво храму дав тодішній Перемиський Єпископ Юліян Пелеш.

У плянах отця М. Подолинського було збудувати церкву, повернути до Перемишля василіян і залучити їх до духовної праці при тій церкві, де мав би також постати монастир.

У грудні 1913 року зусиллями Перемиського Єпископа Константина Чеховича, до Перемишля повернулися, після півтерастолітнього небуття, василіяни і активно включилися в справу будови церкви. Першим ігуменом у Перемишлі став о. Маркіян Марисюк ЧСВВ.

Перша світова війна, а згодом польсько-українські протистояння 1918-1920 років припинили будівництво. Щойно в 1924 році, коли за благословенням Владики Йосафата Коциловського ЧСВВ василіяни цілковито перебрали на себе відповідальність за побудову церкви і монастиря, розпочався черговий етап будови. Відповідальними за реалізацію будівництва були ігумени о. Діонісій Головецький, о. Платон Мартинюк, а на завершальній стадії, тобто в 1928-1935 роках, о. Йосиф Чепіль.

Влада вимагала, щоб церква стояла в куточку площі, та щоб в ніякому разі не була ані більшою, ані гарнішою від римо-католицького костелу оо. салезіянів, який знаходився поблизу. Це змусило василіян відмовитися від готового архітектурного проєкту і в 1930 році замовити новий – у львівського архітектора Лева Левинського. Проте уряд міста знову змусив василіян змінити проєкт, відмовитися від бічних нефів, звузити церкву, зменшити театральну залю в підвалах і поставити церкву в куточку площі при самій вулиці.

Наперекір усім труднощам і перешкодам, весною 1935 року церкву було споруджено, й вона стала неповторним пам'ятником живучости та релігійно-національної свідомости українського населення Перемищини.

7 квітня 1935 року Перемиський Владика, нині Блаженний Йосафат Коциловський звершив чин освячення нової церкви Співстраждання Пресвятої Богородиці на Засянні в Перемишлі.

Не довго українці перемиської землі тішилися своєю церквою і театральною залею, бо вже у жовтні 1945 року польська Служба Безпеки наказала василіянам покинути монастир і церкву. Монастир і церкву влада забрала на потреби Воєводського державного архіву. Почалося цілковите руйнування церкви. З усіх трьох бань зняли хрести, розібрали вхідні сходи та закрили головний вхід до церкви. Безпощадно знищили інтер'єр театральної залі. Розміщені на стінах витвори збезчестили, українським історичним особам на портретах повидряпували очі...

Отці василіяни від самого початку робили різні заходи, щоб повернути собі монастир і церкву. Польська комуністична влада постійно відмовляла їм.

1989 року тодішній протоігумен, а сьогодні Єпископ Василій Медвіт ЧСВВ (уродженець Перемишля), посилив старання щодо повернення василіянам монастиря й церкви в Перемишлі. Поборовши різні труднощі, людську злобу, нехіть, а часто відверту ворожість і ненависть, він зміг домогтися, що 25 жовтня 1996 року польська влада повернула василіянам монастир і церкву. Будівлю, яка вже не була подібна на Божий храм, прийняв від влади вже черговий протоігумен ЧСВВ, єромонах Володимир Ющак.

Багато чого з церковного майна було втрачено. Із церковної ділянки, яка колись становила площу понад один гектар, влада повернула лише 40 арів.

Першим ігуменом монастиря у Перемишлі став єромонах Тимотей Феш ЧСВВ, людина молода, енерґійна, непоступлива, здатна поборювати труднощі. На його плечі ліг тягар повернення обителі до первісного вигляду.

27 вересня 1997 року, на празник Воздвиження Чесного Хреста, Митрополит Перемисько-Варшавський, Архиєпископ Іван Мартиняк і Владика Север'ян Якимишин ЧСВВ з Канади, з участю великого числа ченців і мирян, освятили хрести на головному і бічних куполах. Церква воскресла, наново почала жити духовним життям і служити не лише монахам, а й мирянам. Монастир заповнився молодими ченцями, студентами Духовної семінарії, майбутніми священиками.

У неділю, 13 травня 2000 року, відбулося урочисте друге посвячення монастирського храму Співстраждання Пресвятої Богородиці в Перемишлі, яке довершив І. Мартиняк у співслужінні з Владикою В. Медвітом, Владикою В. Ющаком, отцями Тимотеєм Фешом, Григорієм Столицею та Юліяном Ковалем, при участі численної кількости мирян.

Наприкінці 2008 року, будучи ігуменом монастиря в Перемишлі, звернувся я до світового українства про фінансову допомогу на подальший ремонт церкви. На мій заклик відгукнулося чимало жертводавців. До праці над збіркою фондів активно включилася колишня перемишлянка, а нині жителька Торонто – Анізія Стех.

Використовуючи кожну золотівку, кожний долар з передуманою господарністю, протягом 2009-2010 років було відремонтовано всі три бані, покрито новою мідною бляхою, наново вставлено на них відновлені хрести, відремонтовано дах, усучаснено стару громовідвідну систему, виконано ізоляцію пивниць і фундаментів, аби запобігти вологості, побілено церкву всередині й ззовні, забезпечено зовнішні сходи. Усі ці роботи було виконано на високому фаховому рівні, що викликало подив і захоплення експертів-архітекторів.

Виконані мною роботи було оцінено таким чином, що було надано мені, 12 квітня 2011 року, золоту відзнаку за особливу дбайливість про історичні архітектурні пам'ятки, якою кожного року Міністерство культури нагороджує на внесок Уряду охорони історичних пам'яток.

Щоб привернути церкві її первісний вигляд, треба було відновити зруйновану театральну залю у підвалах церкви, щоб вона знову стала місцем плекання релігійної та національної культури українського народу.

Мої просьби про допомогу, керовані до вірних нашої церкви сприймалися прихильно, хто жертвував гроші, хто допомагав працею. В пригоді знов стала А. Стех, яка зайнялася успішною збіркою грошей у Канаді і Америці. Частину грошей виділили Уряд охорони архітектурних пам'яток, президент міста Перемишля та маршалок Підкарпатського Воєводства. Свій внесок вклали також самі василіяни.

Реставраційні роботи проходили під наглядом консерватора історичних пам'яток Маргарити

(Закінчення на стор. 16)

У Польщі відзначили трагедію Павлокоми

Марта Осадца

ПАВЛОКОМА, Польща. – 3 березня 1945 року у селі Павлокома сталося масове вбивство 366 українців. З приводу цієї сумної дати, 4 березня понад 200-особова делеґація з Львівщини, до якої увійшли представники Об'єднання товариств депортованих українців „Закерзоння" (Надсяння, Холмщини, Лемківщини), духовенства і львівської обласної влади, прибула у Павлокому, щоб відзначити 67-му річницю цієї трагедії.

У заходах взяв участь консул України у Любліні та представники української громади в Польщі.

Панахиду відслужив вікарій-митрат Перемисько-Варшавської митрополії о. Євген Попович. Відбулося жалобне віче.

Під час поминальних заходів у Павлокомі був присутній очевидець трагедії Омелян Федак. Йому, восьмирічному хлопчикові, дивом вдалося тоді врятуватися і вижити.

Були покладені вінки та квіти до Меморіялу трагічно загиблих українців.

У Чикаґо відкрито Рік Патріярха Йосифа

Зліва: перший радний парафії свв. Володимира і Ольги Олег Караван, о. Олег Кривокульський, Іванка Караван, о. д-р Іван Дацько біля освяченого портрета Патріярха Йосифа Сліпого. (Фото: Петро Ковтун)

Тарас Матвіїв

ЧИКАҐО. – Згідно з закликом Священного Синоду Української Греко-Католицької Церкви, цей рік присвячений блаженної пам’яті Ісповідника Віри Патріярхові Йосифові Сліпому з нагоди 120-ліття від його народження, яке сповнилося 17 лютого.

В неділю, 19 лютого, відбулося урочисте відкриття Року Слуги Божого Патріярха Йосифа у парафії свв. Володимира і Ольги. Цей благословенний сонячний день у парафії і громаді збагатила приємна подія – візита дорогого гостя з Риму, колишнього особистого секретаря Патріярха Йосифа, о. д-ра Івана Дацька.

В ранніх годинах він відслужив дві Божественні Літургії у соборі свв. Володимира і Ольги і проповідував (у другій Літургії йому співслужили о. парох Олег Кривокульський, о. архимандрит Іван Кротець та о. диякон Роман Артимович), а після обіду виголосив доповідь на тему „Мої роки з Патріярхом Йосифом“. Цю зустріч спільно організували Українська Католицька Освітня Фундація і парафіяльне Братство св. Андрія Первозваного.

Під кінець Богослуження був освячений портрет Патріярха Йосифа, автором якого є відомий художник Володимир Монастирецький. Закінчилась Літургія „Молитвою за Патріярха“.

У своїх палких і глибоких змістом проповідях о. д-р І. Дацько насвітлив ті важливі людські, релігійні і громадянські риси Патріярха Йосифа, з яких постав надзвийано привабливий портрет цього особливого церковного діяча XX ст. Отець-мітрат І. Дацько теплими словами згадав також засновників парафії, які своїми пожертвами не тільки здвигнули цей храм свв. Володимира і Ольги, але й щедро підтримували Патріярха Йосифа у Римі.

„Якщо якась інституція є речником українського Чикаґо, то нею є цей ваш храм і цей культурний осередок, бо саме так має виглядати помісна церква, діяльність якої позначена пророчою візією та благословенням Патріярха Йосифа, який заснував і цей храм Божий“, підкреслив о. д-р І. Дацько.

По полудні майже 150 людей зібралися в Українському культурному осередку на доповідь о. д-ра І. Дацька. Зустріч відкрив голова Братства св. Андрія Лука Костелина. Після молитви о. настоятеля О. Кривокульського шановного доповідача представила громаді директор програм і комунікацій Української Католицької Освітньої Фундації Марта Коломиєць.

Митрофорний протопресвітер о. д-р І. Дацько був довголітнім особистим секретарем Патріярха Йосифа, після виходу Церкви з совєтських катакомб разом з Верховним Архиєпископом УГКЦ Мирославом Іваном Любачівським приїхав в Україну як протосинкел Львівської Архиєпархії і канцлер Патріяршої курії. Отець д-р І. Дацько є фахівцем у ділянці екуменізму і очолює Інститут екуменічних студій Українського Католицького Університету у Львові, а також є головою релігійного Товариства „Свята Софія” в Римі, яке опікується усією спадщиною Патріярха Йосифа у Римі.

Доповідач наголосив, що хоч завданням його приїзду до Америки є збірка на віднову українського собору Св. Софії в Римі, але ще важливішою ціллю є пригадати українському народові на поселеннях, ким був і ким назавжди для нас залишиться Патріярх Йосиф, яку дорогоцінну спадщину він нам залишив.

Відтак присутні в залі мали можливість звертатися до доповідача з різними запитаннями, що стосувалися особливостей церковного життя в діяспорі і в Україні. Після перерви учасникам зустрічі був представлений фільм „Патріярх”, спонсором якого була парафія свв. Володимира і Ольги, а головними продюсерами – М. Коломиєць і її чоловік д-р Данило Яневський.

„Українська справа“...

(Закінчення зі стор. 1)

кожної з яких презентували ряд проєктів – просвітницько-виховних, економічних та політичних. У презентаціях брали участь відомі громадські діячі, науковці, письменники – Євген Гірник, Ярослав Файзулін, Володимир Степанишин, Сергій Пантюк, Сергій Архіпчук, Володимир В’ятрович, Дмитро Капранов, Володимир Гонський, Борис Кушнірук, Андрій Новак, Василь Куйбіда, Павло Жовніренко, Олександер Палій та інші.

Учасники форуму обговорили культурно-мистецькі заходи – такі, як фестиваль „Сурми звитяги“, вишкільно-виховні – гру „Джура“, економічні – „Стрийську кооперативну ініціятиву” та багато інших.

Учасники форуму не оминули своєю увагою й питання виборів. Було презентовано кампанію „Український вибір – 2012” та поіформовано про рух „Чесно“.

Також на тему виборів виступив спеціяльно запрошений на форум провідник громадянської ініціятиви „Оновлення країни“ Валентин Наливайченко.

Він зазначив, що опозиція має діяти спільно і в інтересах народу, а не в інтересах великих партій та їхніх керівників.

„Кандидати від опозиції мають визначитись під час народних „праймеріз“, основні опозиційні сили мають поступитися своїми амбіціями і підтримати того кандидата, якого запропонує народ“, зазначив провідник „Оновлення країни“.

Підбиваючи підсумки форуму, його організатори відзначили, що вже давно настав час активних дій. „Коли в своєму домі пожежа, то її треба гасити, бо втікати нема куди“, – такими словами можна означити основну думку, яка, за задумом організаторів, має спонукати громадськість творити українську справу.

АМЕРИКА І СВІТ

Вільна торгівля – в межах СНД

МОСКВА. — Президент Росії Дмитро Медведєв підписав федеральний закон „Про ратифікацію договору про зону вільної торгівлі“, повідомила 3 квітня прес-служба Кремля. Договір про зону вільної торгівлі в Співдружності незалежних держав (СНД) підписали глави восьми держав-учасників СНД – Вірменії, Білорусі, Казахстану, Киргизії, Молдови, Таджикистану, України і Росії. „Договір забезпечить необхідні умови для повноцінного й ефективного функціонування зони вільної торгівлі на просторі СНД і створить сприятливі умови для подальшого поглиблення інтеґрації на основі норм Світової організації торгівлі“, – йдеться у пояснювальній записці до документу. Договором передбачено незастосування мит щодо експорту та імпорту товарів, що походять з територій сторін, які уклали угоду. Також договором передбачені правила вирішення суперечок, що служить інструментом для примусу сторін до виконання взятих на себе зобов’язань. З моменту ратифікації договір заміняє нині діючі угоди між державами-учасниками СНД. *(Бі-Бі-Сі)*

Стрілянина в американському коледжі

ОВКЛЕНД, Каліфорнія. — Американська поліція назвала ім’я чоловіка, який 2 квітня застрілив сімох осіб і поранив ще трьох у каліфорнійському коледжі. Шеф поліції міста Овкленд (штат Каліфорнія) повідомив, що 43-річний чоловік на ім’я Ко Вон Іль відкрив вогонь у будівлі християнського коледжу Ойкос. Підозрюваний, колишній студент цього навчального закладу, здався поліції в торговому центрі сусіднього міста Аламеда. Коледж Ойкос, в якому відбувся напад, є приватним релігійним закладом, де викладають теологію, музику, східню медицину та навички догляду за хворими. Поліція оточила територію коледжу по тому, як його атакував озброєний чоловік. За повідомленнями, п’ятеро людей загинули на місці, ще двоє померли у лікарні. Пастор Чен Кім, який заснував цей християнський коледж понад 10 років тому, розповів, що чув близько 30 пострілів, які пролунали у будівлі. Жалобна відправа за жертвами трагедії відбулася 3 квітня. *(Бі-Бі-Сі)*

Застрілився колишній шеф розвідки СРСР

МОСКВА. — Тіло колишнього глави радянської зовнішньої розвідки Леоніда Шебаршіна з вогнепальним пораненням було виявлене 30 березня в його квартирі в Москві. За попередніми офіційними даними, він вчинив самогубство. „Колишній керівник радянської зовнішньої розвідки Л. Шебаршин міг вчинити самогубство“, – заявив офіційний представник Слідчого комітету Росії Володимир Маркін. Л. Шебаршин в 1989-1991 роках був першим заступником голови КҐБ СРСР, начальником Першого головного управління КҐБ, займався зовнішньою розвідкою. У 1991 році він вийшов на пенсію. Він вів активну громадську працю, очолював приватну консалтинґову компанію з питань економічної безпеки. *(„День“)*

Зустріч Асоціяції Південно-Східної Азії

ПНОМПЕНЬ, Камбоджа. — У столиці Камбоджі Пномпені 3 квітня розпочала працю зустріч Асоціяції країн Південно-Східньої Азії. Ключові теми для обговорення – реформи у М’янмі, пляни Північної Кореї щодо пуску балістичної ракети, а також морські суперечки між країнами. Зокрема Філіппіни і В’єтнам звинувачують Китай у тому, що він вдається до застосування сили під час спроб вреґулювати суперечливих питань щодо Південно-Китайського моря. Пекін виступає проти винесення на міжнародний рівень конфлікту довкола цього реґіону, багатого на морські ресурси. Раніше Китай погодився вирішувати суперечку або в двосторонньому порядку, або разом з Асоціяцією країн Південно-Східньої Азії, яка ухвалює рішення на основі консенсусу. *(Радіо „Свобода“)*

Україна розправляє плечі

Три події в Україні у другій половині березня дають підставу вірити, що узурпована Партією Реґіонів влада врешті-решт виявиться безпомічною перед потужним процесом визрівання громадянського суспільства, яке неминуче перебере на себе відповідальність за розвиток Української держави і її якість.

Отже, 22 березня в Києві відбувся IV форум Громадянської асамблеї України, до якої входять майже 400 громадських та правозахисних організацій. Це прозоре і добровільне об'єднання активних громадян знайшло відповідь на небажання Президента Віктора Януковича створити Конституційну асамблею для реальної участи всього народу в управлінні країною. Нею є створення Громадянської конституційної асамблеї, яка подасть знизу, від народу, а не зверху, від влади, новий Основний Закон.

По-друге, на цьому форумі вирішено створити єдиний центр для координації дій усіх груп, котрі від імені Громадянської асамблеї пильно і зі знанням справи спостерігатимуть за виборами до Верховної Ради у жовтні цього року.

По-третє, форум узагальнив цінний досвід громадського руху „Ми – европейці", який робить для евроінтеґрації України більше, ніж Міністерство закордонних справ. І якщо члени Европейського союзу парафують угоду про асоцяцію України з ЕС, то це буде кроком назустріч саме українському громадянському суспільству, а не українській владі. Це сталося 30 березня.

Того ж дня, 22 березня, Верховна Рада схвалила проєкт закону про громадські організації. Закон ще не досконалий, компромісний, бо формальний політикум в Україні ще не дозрів до готовности тісно співпрацювати з недержавними організаціями. „Для політичних партій невигідні громадські організації, партії воліють працювати з розрізненим народом, з атомізованим суспільством, а не з об'єднаними спільним інтересом громадянами", – прокоментував цей напівкрок парляменту убік демократії учасник форму, виконавчий директор Фонду „Відродження" Євген Бистрицький. Все ж новий закон спрощує процес реєстрації громадських організацій, надає їм статус загальноукраїнських, а найголовніше – скасовує державну контролю за їхньою діяльністю, визначеною статутами. Очевидно, це досягнення – вимушене: депутати в більшій мірі, ніж влада, відчувають тиск з боку суспільства і з боку міжнародного співтовариства.

Вповні закономірний, зумовлений грубими порушеннями людських прав і свобод, судовими переслідуваннями політичної опозиції, тиск цей спонукав Президента В. Януковича до оприлюднення 24 березня указу, яким запроваджується „Стратегія державної політики сприяння розвиткові громадянського суспільства в Україні і першочергові заходи з її здійснення". Чи ж не абсурд? Засновник авторитарної влади, яка не лише не рахується з громадянським суспільством, але хоче взяти його під ноги, сприятиме розвиткові громадянської ініціятиви і громадських рухів, котрі передусім спрямовані проти цього антинародного режиму? І чи не можна очікувати такого „сприяння", коли „реґіональна" оліґархія спробує підкуповувати громадські організації так само, як вона це робить з депутатами Верхової Ради?

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Драма одного кохання

Д-р Томас Приймак під час доповіді. (Фото: Дарія Даревич)

Дагмара Турчин-Дувірак

ТОРОНТО. – 24 лютого в приміщенні Канадсько-української мистецької фундації відбулася доповідь д-ра Томаса Приймака, щодо якої епітет „надзвичайна" не буде перебільшенням. Справді, чи часто на засіданнях наукового товариства ім. Шевченка доводиться почути захоплюючу історію кохання майбутньої видатної письменниці та загадкового таємного аґента, пов'язану з вражаючим вбивством визначної політичної постаті, і все це – на тлі вкрай напруженої атмосфери Европи напередодні Другої світової війни?

Сюжет, гідний радше голівудського кінофільму, ніж академічної лекції. Однак, як переконалися численні слухачі доповіді д-ра Т. Приймака, історія ця не є літературним домислом, а результатом багаторічного прискіпливого дослідження, в яку втягнені реальні учасники українського минулого.

На глибший розсуд, беручи до уваги особистість дослідника, доповідь виявилася хоча й несподіваною для слухачів, але радше типовою для д-ра Т. Приймака, одного з найцікавіших істориків в Канаді, що часто вражає своїми незвичайними знахідками та несподіваними гіпотезами. Він – автор трьох книг (найбільш відома з них – „Maple Leaf and Trident" – „Кленовий листок і Тризуб"), майже 80 наукових статтей, а також перекладів та численних рецензій. Варто нагадати хоча б кілька назв його публікацій – наприклад, „Наполеон і Україна" (1997), „Польський Вершник" Рембранта в його східньо-европейському контексті" (2011), „Злегка розкосі очі? Українці, турки і татари" (2011), щоб зрозуміти налаштованість історика на пошук нетрадиційних тем.

На цей раз д-р Т. Приймак виявив надзвичайно інтриґуючу, навіть драматичну історію, що поєднала одну з найпопулярніших канадських письменниць з українським націоналістичним рухом наприкінці 1930-их років. Ґабріель Рой – талановита франкомовна письменниця Канади – народилася і виростала в Манітобі, там вперше познайомилася з українськими еміґрантами і, як і її батько, прихильно до них ставилася. Пізніше в своїх книжках вона згадувала про українців. Однак, ближчі, набагато особистіші стосунки з канадськими українцями пов'язали її не в Канаді, а в столиці Великобританії Лондоні, куди вона приїхала навчатися в 1937 році з намірами стати акторкою.

В Лондоні тоді діяла група канадських українців, що гуртувалася навколо „Українського пресового бюра", фінансованого Яковом Макогоном. Ґ. Рой познайомилася з Володимиром Кисілевським, головою бюра, музично обдарованими братами Тарасом і Богданом Губицькими, що навчалися в Королівській Академії, та подружжям Стівеном і Ольгою Павлюками, у яких Ґ. Рой навіть замешкала. Власне, через спільних знайомих, в сальоні заможних англійських аристократів, навесні 1938 року вона й зустріла молодого канадця Стівена Давидовича, що восени 1937 року також нібито приїхав вчитися до Лондону на факультеті східньо-европейських досліджень.

Так почалося бурхливе кохання з першого погляду, яке значно пізніше, вже на схилі життя описала Ґ. Рой в своїй автобіографічній книзі „La Détresse et l'enchantement" („Зачарування і скорбота"). Молоді закохані стали нерозлучною парою – аж до кінця травня, коли, цілком несподівано, без жодного попередження, С. Давидович раптово зник. В розпачі дівчина пробувала розшукати коханого. Однак, чим більше вона про нього розпитувала, тим більше переконувалася, що насправді нічого про нього не знала...

Нарешті, через місяць, він повернувся. Зустрівшись з Ґ. Рой, він признався, що був таємним аґентом Організації Українських Націоналістів, в обов'язки якого входило формування позитивної думки про боротьбу України за визволення від большевиків і постійне інформування провідника ОУН полковника Євгена Коновальця про політичні настрої серед впливових британських кіл. Не розповів він лише про причину свого раптового зникнення.

Як вважає д-р Т. Приймак, нею було вбивство Є. Коновальця в Роттердамі 23 травня 1938 року, куди й викликала терміново С. Давидовича управа ОУН.

Після цього стосунки молодих людей не вдалося відновити: Ґ. Рой втратила довіру до С. Давидовича. Крім того, тодішні його надії на гітлерівську Німеччину, що фальшиво обіцяла підтримати українську справу, також остаточно відштовхнули її від коханого. Їхні шляхи розійшлися. Ґ. Рой повернулася до Канади, оселившись у Монреалі. 1945 року вийшла у світ її перша книга французькою мовою „Bonheur d'occasion" ("Бляшана флейта"), що принесла їй міжнародне визнання. С. Давидович залишився в Европі, продовжуючи національну роботу, спрямовану спочатку проти сталінського режиму, а з вибухом війни – і проти гітлерівської Німеччини. Потім вступив до канадської армії, в 1943 року повернувся до Канади.

У вже згаданій автобіографічній книзі, опублікованій в 1984 році, вже по смерті письменниці, Ґ. Рой називає свого коханого лише по імені – Стівен, не подаючи його прізвища. Особу таємничого українського націоналіста, так само як і всі подробиці, пов'язані з історією цього кохання, д-рові Т. Приймакові пощастило встановити на основі ретельного вивчення архівних документів та численних інтерв'ю з людьми, що добре знали Ґ. Рой та С. Давидовича.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Не дбають про поштову марку

Наше обласне філателістичне товариство отримало листа від Львівської дирекції „Укрпошти“ стосовно пропозицій до тематичного пляну випуску в 2013 році поштових марок, конвертів, листівок, проведення спеціяльних погашень.

На підготування пропозицій відведено лише два тижні, а „пропозиції мають супроводжуватися історичними довідками та якісним ілюстративним матеріялом“. Знову філателісти поставлені в безвихідь. Раніше не були враховані наші пропозиції про відзначення пропам’ятною маркою 200-річчя від дня народження Маркіяна Шашкевича, а до 175-річчя виходу у світ його дітища – альманаху „Русалка Дністрова“ дозволено видати лише конверт з оригінальною маркою. Все повинно бути навпаки.

Впродовж 1995-2002 років виходила вельми популярна серія марок (авторства Юрія Логвина) „Гетьмани України“. На 17 барвистих мініятюрах було зображено всіх славних державних діячів часів Хмельниччини і Гетьманщини. Чому ж тоді в 2010 році, через 11 років після попередньої, знову появляється марка, присвячена гетьманові Павлові Полуботкові?

Нерідко повторюються сюжети художніх маркованих конвертів, які видає „Укрпошта“, а також проводяться спеціяльні погашення, присвячені тим самим особам або подіям через кілька років. „Укрпошта“ не провадить каталогізування всієї маркованої продукції, яку випускає в світ.

В 2010 та 2011 роках появилися відповідно по дві марки нової серії „Провідники козацьких повстань“. Задум непоганий, але незрозумілий добір зображених особистостей. Належало б розпочати серією з найбільш відомих народних героїв Івана Богуна, Устима Кармелюка, Івана Гонти. Нічим не виправдане друкування цих марок з купонами, які не несуть жодного смислового навантаження.

Останнім часом майже всі пропам’ятні марки видаються малими аркушами з художнім оформленням полів. Тим самим змушують філателістів колекціонувати марки в аркушах. А якщо додати до цього, що номінали багатьох марок неймовірно завищені, то з’ясовується, що „Укрпошта“ настільки глибоко заглибилася в кишені збирачів, що чимало філателістів просто покидають колекціонування.

Чимало обласних дирекцій „Укрпошти“ не дбають про належне відзначення засобами філателії знаменних подій, дотичних їхнього реґіону.

650 років тому спільними зусиллями литовців, українців і білорусів, які тоді складали Литовське князівство, в битві на Синіх Водах, біля фортеці Торговиця, вірогідно 24 вересня-25 грудня 1362 року було завдано нищівної поразки монголо-тататарським ординцям. Сталося це ще за 18 років до відомої битви на Куликовому полі. Цій події варто було б присвятити пам’ятний поштовий блок спільно з поштовими відомствами Литви і Білорусі.

Взагалі „Укрпошта“ повинна б мати перспективний плян випуску маркованої продукції щонайменше на 10-15 років, який в разі потреби можна щороку кореґувати. Проте через часту зміну поштового керівництва, особливо за останні два роки, ситуація з випуском цієї продукції стає нестабільною. Відсутність марок (навіть стандартних) лихоманила пошту по всій Україні. Адже в першому кварталі 2011 року не було введено в обіг жодної поштової марки чи конверта. А в грудні того ж року вийшло аж 17 марок, що складає одну четверту частину всієї річної кількости.

Майже в усіх поштових відомствах світу плян випуску марок опубліковується заздалегідь з описом зображень на марках, з точними датами виходу їх в обіг і навіть вказується номінал майбутніх марок. Так слід чинити і в Україні.

Наближається 20-ліття марковидання в новітній Україні. Українська марка не раз здобувала високі відзнаки в різних світових конкурсах. Хочеться, щоб керівництво „Укрпошти“ повернулося обличчям до української поштової марки і вивело її на найвищі місця в світі.

Олександер Жарівський,
голова обласного
Товариства філателістів, Львів

За прикладом татарських ханів

Коли татарські орди йшли походом на Европу, то їхні ватажки запрошували комендантів европейських фортець на „бенкети і наради“. Довірливих комендантів в’язали, катували і вбивали на очах переляканих оборонців таких фортець, що вело до їх легкого здобування.

Росія скористалася цим досвідом і влаштовувала подібні „вечорниці“ всюди, де тільки могла, зокрема в Україні. Москалі розповіли козакам Запорізької Січі, що їм видадуть „нові рушниці“ і тільки, мовляв, зберіть старі рушниці на купу. Ніяких рушниць їм не видали, але підступом запорожців закували в кайдани і погнали в неволю.

Подібне було також з Максимом Залізняком та Іваном Гонтою, яких під час Коліївщини москалі запросили на бенкет і в розпалі гулянки закували в кайдани.

Танкова бриґада Армії Української Народної Республіки під час Визвольних змагань загинула у Харкові в подібній процедурі, коли старшин було запрошено на „бенкети і наради“ і там знищено. Про всі ці зрадливі затії люди в Україні весь час забувають.

Площиною такої підступної „гулянки“ стала сучасна, нібито незалежна Україна. Віктор Янукович машерує Хрещатиком з червоним прапором, Сталінові ставлять пам’ятники, влаштовують паради морської фльоти спільно з російською фльотою і під російським прапором. А вже про команди російською мовою навіть і не згадую.

Одне слово, лише крок зроби – і буде все, як колись. Ставайте лише в ряди і рушайте до Сибіру.

Василь Рождественський,
Вудгевен, Мишиґен

Загін Червона Калина

5-ий КУРІНЬ УПС і 23-ій КУРІНЬ УСП

З нагоди

Світлого Празника Воскресіння Христового

вітає

Блаженнішого Емеритованого, Верховного Архиєпископа та Митрополита Києво-Галицького Української Греко-Католицької Церкви КАРДИНАЛА ЛЮБОМИРА ГУЗАРА , о. Ректора Андрія Чировського, о. Лева Ґолдейда, члена Курії ЧСВВ, о. Івана Хміля в Україні та всю Братію славного Загону „Червона Калина" з їхніми Родинами в діяспорі та в Україні.

Вітаємо Шановиних Дружин і Родини
наших покійних Братчиків
нашим традиційним „Христос Воскрес"
та бажаємо всім кріпкого здоров'я,
радости і всіх Божих ласк

Рівно ж вітаємо Начального Пластуна,
пл. сен. Любомира Романкова
та весь Пластовий Провід!

Христос Воскрес! *Воістину Воскрес!*

Генеральна Старшина
Пластового Загону „Червона Калина"

Христос Воскрес!

Прийміть щирі вітання та сердечні побажання з нагоди Великодніх свят!

CHRIST HAS RISEN!

ІЗ СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

вітаємо

родину в діяспорі і на рідній Батьківщині
та всіх ближчих і дальших друзів

та

бажаємо радісних свят

ЗЕНОН, ДОЗЯ і ВІКА КРІСЛАТІ

Христос Воскрес!

Клівленд
Огайо

Clevelend
Ohio

**СТАНИЧНА СТАРШИНА
ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ
В НЮ-ЙОРКУ**

бажає

УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ, ПЛАСТОВІЙ ФУНДАЦІЇ,
СВОЇМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ТА УСІМ ПЛАСТУНАМ І
ПРИЯТЕЛЯМ ПЛАСТУ

***РАДІСНИХ СВЯТ
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО***

КРАЙОВА УПРАВА СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В АМЕРИЦІ

б а ж а є

***Ієрархам Українських Церков, Світовій Управі СУМ,
всім Управам осередків та Булавам Відділів Юнацтва СУМ,
членам і прихильникам та
Українському Народові в Україні і в діяспорі
мирних і радісних Великодніх Свят***

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

За Крайову Управу СУМ:
Андрій Бігун, Голова Мирон Приймак, Секретар

Вшанували пам’ять Тараса Шевченка

ҐЛЕН-СПЕЙ, Ню-Йорк

Зюня Мартинець

10 березня мешканці села прийшли до залі церкви св. Володимира, щоб знову почути заповіт Тараса Шевченка, інші його золоті слова під час свята Шевченка, яке організував Громадський комітет.

Свято відкрив голова комітету Ярослав Ґавур, він розповів про життя Т. Шевченка.

Слова пролунали співом жіночого ансамблю в складі Уляни Ковалик, Ірини Костюк, Оксани Крупки, Зюні Мартинець, Анни Пищимухи і Анни Плескун ансамбль заспівав пісні „Заповіт“, „Садок вишневий“, „Тополя“, „Дивлюся, аж світає“ і „Зоре моя вечірняя“. Музичний супровід на фортепіяні – Еля Шилло.

Програму переплітали вірші й пісні у виконанні Іванка Доскоча, Ганусі Петрівської, Богдана Костика, Люби Наконечної.

Свято закінчено показом уривків фільмів з Шевченкових свят минулих років, які підготував Ярко Крупка.

Я. Ґавур подякував всім учасникам свята й запросив на частування, яке приготували жінки під орудою У. Ковалик. Програму підготувала Софійка Мартинець, сцену прикрасили О. Крупка й С. Мартинець.

Учасники святкової програми в Ґлен-Спеї, Ню-Йорк. (Фото: Карел Конрад)

КИЇВ

Ярослав Стех

12 березня у Будинку вчителя відбувся творчий вечір „Шевченків дзвін“, який за 150 років став народним святом. Свято глибоко укоренилося в народі, як і звичай поклонятися могилі Тараса Шевченка в Каневі. Ведуча Леся Матвійчук відкрила свято словами: „Ми збираємося на свято любови, яка нас єднає“.

Відомий письменник, доктор філософії Євген Сверстюк зазначив: „Нині ми вже собі не уявляємо, крізь які товщі відчуження, індиферентизму й профанації мали проходити „думи“ Кобзаря. Велика сила людини з покликанням. Її не поставиш сумирно стояти в одностайному ряду й не змусиш мовчати разом з усіма“.

Окрасою сцени став портрет Т. Шевченка у виконанні Заслуженого художника України, лавреата Національної премії України ім. Т. Шевченка Валерія Франчука.

У вечорі брали участь письменник, колишній політв’язень Василь Овсієнко, кобзар Тарас Компаніченко та гурт „Хорея козацька“, рок-гурт „Сад“, співачка Леся Чарівна, скрипалька Віра Бондар, бандурист Ярослав Джусь, молодий актор Ігор Іванов, декламатори Юля Морозюк, Тарас Пушкар, Л. Матвійчук та інші.

ЧЕРКАСИ

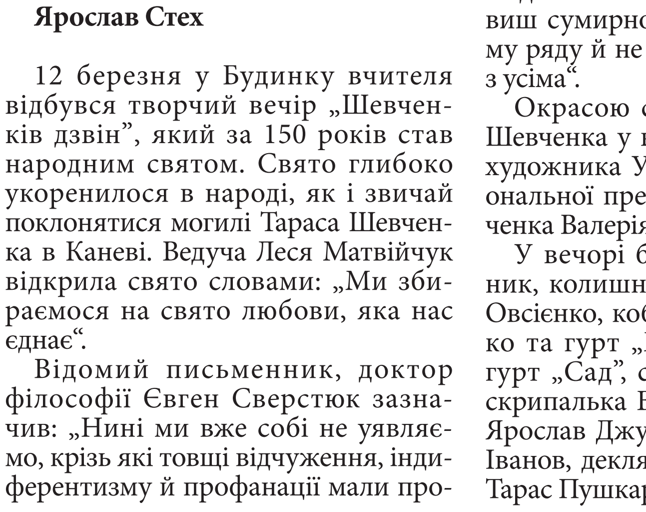
Олександер Костирко

9-10 березня у Черкаському обласному музично-драматичнму театрі ім. Тараса Шевченка відбулася прем’єра третьої частини тетралогії Богдана Стельмаха „Тарас. Слова“. Минулого року черкаські глядачі побачили четверту частину поеми про останні роки життя Т. Шевченка. За задумом авторів, до 200-річчя з дня народження Кобзаря на черкаській сцені буде показано всі чотири частини театралізованої вистави, у якій буде відтворено життя та творчість генія українського народу у зворотній хронології – від смерти до народження.

„Це перша в історії Шевченкіяни та українського театру спроба розповісти про долю нашого земляка, яка охоплює його шлях від шести років і до відходу у вічність“, – розповідав режисер Сергій Проскурня.

Молодого Т. Шевченка на черкаській сцені зіграв Заслужений артист України Євген Нищук, надзвичайно експресивний актор, майстер діялогу, який володіє мистецтвом імпровізації. У виставі брала участь 21 дитина. Діти зображали „слова“.

Як зазначив директор театру Володимир Осипов, вистава значно вплине на гуманітарний клімат Черкащини.

Сцена з вистави „Тарас. Слова“. В центрі – Заслужений артист України Євген Нищук в ролі Тараса Шевченка. (Фото: Олександер Костирко)

ЕДМОНТОН, Канада

Галина Котович

Присвячена Тарасові Шевченкові імпреза відбулася під патронатом Конґресу Українців Канади (КУК), відділ в Едмонтоні, 11 березня в Домі української молоді.

Українське музичне товариство Альберти (УМТА) підготувало концерт „Шевченко й історико-культурна спадщина“. Ведучою була студентка Михайлина Федина, усі тексти підготувала Галина Котович.

Розпочався концерт славнем „О Канадо“ й „Заповітом“, що їх співали присутні разом з хором „Верховина“. Вступне слово виголосила голова відділу КУК Люба Федущак.

Прем’єра Альберти Алисон Редфорд представив Євген Звоздецький – депутат і другий заступник спікера Провінційної леґіслятури. А. Редфорд говорила про зв’язки між Альбертою й Україною, про вклад українців в життя провінції, про велику любов Т. Шевченка до України й

Виступає чотирирічна Даринка Костюк. (Фото: Марко Левицький)

(Закінчення на стор. 14)

САКРАМЕНТО

Ірина Гелетюк

18 березня Товариство збереження української спадщини Північної Каліфорнії організувало Шевченківське свято, присвячене 198-ій річниці з дня народження великого українського поета.

У залі американської церкви, про яку домовилася заздалегідь голова товариства д-р Любов Йова, був великий портрет Тараса Шевченка, прибраний вишитими рушниками. На екрані з’являлися портрети та фотографії поета різного віку, його пам’ятників за кордоном і в Україні, ілюстрації відомих українських художників до творів Кобзаря, фотографії картин Шевченка-художника, прекрасні пейзажі рідної України. Цей показ прозірок підготувала Оля Г. Олійник, а допомогли його здійснити Микола і Марина Гонтарі.

Всі учасники концерту були одягнені у національні українські костюми, також переважна більшість глядачів прийшла у вишиванках.

Привітальним словом вечір відкрила Л. Йова. Всі присутні під акомпаніямент ансамблю бандуристів (керівник – Заслуже-

(Закінчення на стор. 14)

ПАВЛОДАР, Казахстан

Михайло Голованчук

9 березня, у день народження Тараса Шевченка, Товариство української культури ім. Т. Шевченка розпочало декаду „І мене в сім’ї великій…“. У світлиці Товариства було розгорнуто книжкову виставку творів Т. Шевченка і праць про нього, на якій було 11 „Кобзарів“ різних років видань та видавництв.

Т. Шевченко став надзвичайною постаттю для казахів і казахстанських українців. Практично в кожному місті та містечку республіки є вулиці, названі на його честь. В містах Алмати, Актау, Форт-Шевченко споруджені пам’ятники Кобзареві. Перший пам’ятник Т. Шевченкові – його погруддя – було встановлено за гроші проґресивного офіцерства ще у 1881

Переможці молодіжного конурсу декляматорів Вікторія Ярошa, Денис Богдан, Ганна Єшмекова. (Фото: Інна Парипса, Настя Зайцева).

(Закінчення на стор. 14)

ДНІПРОПЕТРОВСЬК

Юрій Тисенко

9 березня представники політичних партій і мешканці міста зібралися біля пам’ятника Тарасові Шевченкові на Театральній площі на віче з нагоди Шевченкового свята. Над площею майоріли державні прапори, а також прапори Конґресу Українських Націоналістів, партій „Батьківщина“, „Фронт змін“, „Спільна справа“, „Наша Україна“, Української Народної Партії.

Представники політичних партій тримали гасла: „Воля або смерть!“, „Знедолені – єднайтеся!“, „Влада, дай нам жити!“, „Україна понад усе!“, „Земля і воля!“.

Вірші Т. Шевченка прочитав Народний артист України Михало Мельник. Коли до пам’ятника покладали квіти керівники області та міста, присутні на площі скандували: „Ганьба!“.

Далі під спів ансамблю „Славутич“ квіти покладали представники патріотичних партій та рухів.

Відбувся Молебень біля пам’ятника, який відслужили священики Української Православної Церкви Київського патріярхату.

Виступили представники політичних партій і об’єднань, які протестували проти антидемократичних проявів в суспільстві, ув’язнення провідників опозиції. Влада міста не дозволила опозиції і усім громадянам збиратися біля пам’ятника в цей день.

9 березня в Дніпропетровську відбулася також хода протесту з смолоскипами і автомаратон на центральних вулицях міста.

Світовий Конґрес Українців СКУ Ukrainian World Congress

26 березня 2012 р.

ВЕЛИКОДНЄ ВІТАННЯ

Світовий Конґрес Українців щиро вітає Ієрархів і душпастирів українських Церков та українців усього світу з величним святом Христового Воскресіння та бажає всім міцного здоров'я, миру, злагоди і благополуччя.

Щороку з приходом весни увесь християнський світ відзначає своє найбільше свято – Воскресіння Ісуса Христа. Символізуючи перемогу життя над смертю, добра над злом та світла над пітьмою, цей величний день наповнює нас духовною піднесеністю і радістю та зміцнює віру в краще майбутнє.

З особливою урочистістю Великдень відзначають українці всього світу. Під час Пасхальної Служби Божої ми возвеличуємо ім'я Спасителя та просимо покровительства для своїх рідних і близьких та для дорогої нам духовної Батьківщини – України. Цей Великий День для нас також нерозривно пов'язаний з чудовими святковими обрядами та народними традиціями, які ми плекаємо та передаємо з покоління в покоління.

Нехай же воскреслий Христос зміцнить нас у своїй вірі та додасть нових сил, зокрема в цей випробувальний для України час, та нехай же Його світло ніколи не згасає в наших душах!

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ

Евген Чолій
Президент

Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union

UKRFCU.com

60 years of service to the Ukrainian Community of Philadelphia

Христос Воскрес!

Дирекція і Працівники
Української Федеральної Кредитної
Кооперативи "Самопоміч" у Філадельфії

бажають всім своїм членам та громаді

Веселих Свят!

багато щастя, здоров'я і добробуту.

Easter Greetings!

from Ukrainian
Selfreliance Federal Credit
Union in Philadelphia

Main Office	Somerton Branch	UECC Branch	Trenton, NJ Branch	24th Street Branch
1729 Cottman Avenue	14425 Bustleton Avenue	700 Cedar Road	477 Jeremiah Avenue	2307 Brown Street
Philadelphia, PA 19111	Philadelphia, PA 19116	Jenkintown, PA 19046	Trenton, NJ 08610	Philadelphia, PA 19130
Tel: (215) 725-4430	Tel: (267) 351-4021	Tel: (267) 627-5317	Tel: (609) 656-0802	Tel: (215) 232-3993

СЕНЬЙОРИ УНС ТА ДРУЗІ!

З'ЇЗД СЕНЬЙОРІВ УНС на СОЮЗІВЦІ

Від неділі 10 червня до п'ятниці 15 червня 2012 р.
Реєстрація від неділі, год. 4-ої по пол.

Побут на Союзівці включає 5 нічлігів, харчування від понеділка з сніданком до п'ятниці з полуденком, бенкет, доповіді, розвагові програми та податки і чайові.

Члени УНС:
Одна особа - $485; дві особи в кімнаті - $415 від особи
Один вечір за особу $130; дві особи в кімнаті - $107 від особи

Не-члени УНС:
Одна особа - $535; дві особи в кімнаті - $430 від особи
Один вечір за особу $135; дві особи в кімнаті - $115 від особи
Бенкет і програма в четвер, 14-го червня 2012 р. $45 від особи,

Просимо замовляти кімнати на СОЮЗІВЦІ, тел. 845 626-5641
Незабувайте вишиванки на бенкет та по можливості привезти речі на ліцитацію!

За дальшими інформаціями просимо звертатися до

Оксани Тритяк, тел. 973 292-9800 дод. 3071

Заохочуємо Вас запросити Ваших друзів на з'їзд.
Ми гостям раді

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

"Свята Софія" - Релігійне Товариство
Українців Католиків у ЗСА -
бажає Патріярхові УГКЦ Блаженству
Святославові, ієрархії, священству,
монашим чинам та всьому українському
Божому люду веселих і благородних свят
Христового Воскресіння.
Особливо теплі побажання всім ктиторам і
меценатам, які уможливлюють Товариству
провадити свою працю згідно із Заповітом
свого основника Блаженнішого Патріярха
Йосифа Сліпого.
Управа та Рада Директорів Товариства

St. Sophia Religious Association
of Ukrainian Catholics, USA
7911 Whitewood Road, Elkins Park, PA 19027

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

CSFCU

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ"
у Клівленді, Огайо
з нагоди

СВІТЛОГО ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ

в і т а є

Український народ у вільній Україні, Ієрархів і Духовенство Українських Церков, Проводи українських організацій в Україні та в діяспорі, Українську світову Кооперативну Раду та Централю Українських Кооператив Америки, всіх своїх членів та все українське громадянство.

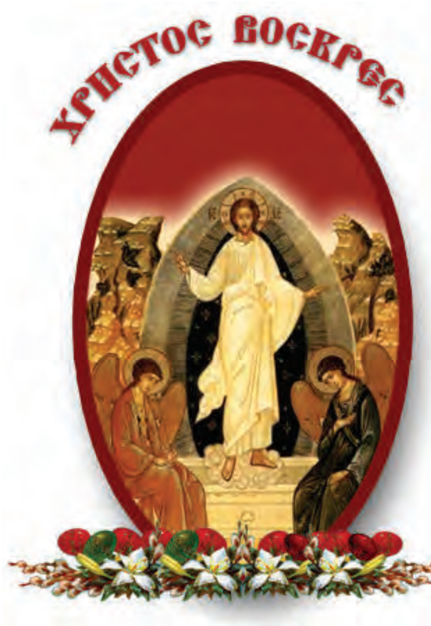
БАЖАЄМО ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Дирекція, Комітети й Ппацівники

St. Thomas Sunday

Провідна Неділя

Єпископат та Консисторія Української Православної Церкви в США запрошують всіх Христолюбивих вірних, зокрема нашу молодь, взяти активну участь в ПРОЩІ ПРОВІДНОЇ НЕДІЛІ 2012 року.

Прийдіть розділити світло, радість і благовість ВОСКРЕСЛОГО ХРИСТА!

Світла субота: 21 квітня 2012

10:00 год. ранку Літургія в церкві-пам'ятнику св. Андрія

6:00 год. вечора Вечірня і сповідь в церкві-пам'ятнику.

Неділя: 22 квітня 2012

9:30 год. р. Божественна Літургія, очолена Блаженнішим Митрополитом Константином, Архиєпископом Антонієм та Єпископом Даниїлом у співслужінні місцевого та приїжджого духовенства.

11:30 год. р. Після Літургії відбудеться похід до центрального хреста-пам'ятника і Панахида за спокій душ слуг Божих: св. п. Патріарха Мстислава, Митрополита Іоана, та всіх спочилих єпископів, священиків і вірних УПЦеркви, а також за спокій душ жертв ґеноцидного голоду 1932-33 р.р., Чорнобильської трагедії; всіх тих, що життя своє поклали в боротьбі за волю й незалежність України і США, за жертви терористичного нападу на США 11 вересня 2001р. та всіх загиблих воїнів.

Додаткові події:

Суб. і нед. після обіду: Молодіжна активність

Нед. 14:00: День відкритих дверей семінарії св. Софії

Нед. 15:00: Зустріч з нашими отцями Владиками у Свято-Софіївській Семінарії за морозивом *(вік учасників не вказано)*

ПАРКУВАННЯ АВТ ТА ПРАВИЛА

Консисторія повідомляє, що паркування авт в суботу 21 квітня та неділю 22 квітня 2012 року буде тільки на площі Консисторії при 135 Davidson Ave. Для транспортації бажаючих поміж паркувальною площею і церквою-пам'ятником/цвинтарем щопівгодини ходитимуть спеціальні авта (Consistory vans). Паркування авт біля церкви-пам'ятника і на цвинтарі суворо заборонене!

Виставки і продаж різноманітних товарів відбуватимуться в суботу і неділю від 12 год. до 6 год. вечора під великим наметом та у залі сестрицтва, що знаходяться коло церкви-пам'ятника, за попередньо отриманими від Консисторії дозволами. Ті, що будуть пробувати торгувати без дозволу, будуть позбавлені права торгівлі. Продаж товарів не дозволяється проводити під час Св. Літургії та Панахиди.

Собор Єпископів УПЦ в США, духовенство та Відділ служби молоді закликає дітей і молодь нашої Митрополії збагатити цього року своє життя участю, разом з членами своєї родини, у різних Богослуженнях, особливо в Таїнствах св. Сповіді і св. Причастя. Молодіжні розваги, заплановані на неділю, підкреслюватимуть співвідносини, засновані на нашому відношенні до Христа.

Приватні Панахиди можна служити тільки після закінчення загальної Панахиди біля центрального хреста.

УВАГА! На протязі СВІТЛОГО ТИЖНЯ від понеділка до п'ятниці включно ВІДПРАВЛЯТИ ПАНАХИДИ НА ЦВИНТАРІ НЕ ДОЗВОЛЕНО. Ці дні зарезервовано на впорядкування могилок до Проводів.

Нехай душі наших улюблених зі святими спочивають, а пам'ять про них буде з роду в рід!

„День Патріярха-2012“ відбувся у Філядельфії

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Для Української Католицької Церкви рік 2012 рік – особливий: 120 років тому, 17 лютого 1892 року, народився Ісповідник Віри Патріярх Йосиф Сліпий. З метою гідного відзначення цього ювілею Синод єпископів 8-9 лютого проголосив цей рік Роком пам’яті Блаженнішого Патріярха Йосифа, стверджуючи, що його постать – „живе втілення долі Української Церкви й нашого народу у ХХ ст.“.

Перший крок до відзначення цього ювілею у США українська громада зробила ще минулого року, коли в приміщенні Дому Товариства українців-католиків „Свята Софія“ в США було відкрито Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого, що його врочисто освятив Патріярх Святослав Шевчук під час відвідин Товариства 12 листопада 2011 року.

Наступним кроком міжнародного маштабу стало проведення „Дня Патріярха-2012“ 25-26 лютого – заходами Товариства „Свята Софія“, Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці (НТШ-А), Філядельфійської Архиєпархії Української Католицької Церкви, Української Католицької Освітньої Фундації в Чикаго та Ла Саль-університету, за активної підтримки з боку Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч“ у Філядельфії та Фундації Володимира Рака в США.

Ця міжнародна подія складалась з наукової та мемуарної частини. В суботу, 25 лютого, в приміщенні Каплиці Університету Ла Саль відбулась наукова англомовна частина, у якій доповіді виголосили: о. Іван Дацько (Рим, Італія), о. Іван Кащак (Стемфордська єпархія), о. Андрій Онуферко (Отава, Канада), Карім Шелкенс (Тилбурґ, Голяндія), Віліям Тай (Алентавн, США).

В неділю, 26 лютого, в катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії Митрополит-Архиєпископ Філядельфійський Стефан Сорока відслужив заупокійну Архиєрейську Божественну Літургію за бл. п. Патріярха Йосифа, у співслужінні о. І. Дацька, о. А. Онуферка, о. Мар’яна Процика та о. Івана Демкова.

У своїй проповіді, о. І. Дацько, довголітній секретар Патріярха Йосифа, наголосив на багатогранності особи Ісповідника Віри, який був і Пророком для своєї пастви. „Нашим святим обов’язком є не лише пам’ятати про цю історичну постать, але зберегти його насліддя, його спадщину, його візію нашої Церкви... Кожен з нас повинен сказати: дякую Тобі, Патріярше, за Твоє мучеництво, за Твоє терпіння, за Твою спадщину та Заповіт“, – наголосив проповідник.

Відтак у приміщенні катедральної залі відбулася україномовна частина конференції, присвячена спогадам про Блаженнішого Йосифа. Молитвою та вітальним словом зустріч відкрив Митрополит Стефан. Відтак ведучий програмою Олександер Лужницький зачитав привіти до учасників конференції, які надійшли від Патріярха Святослава (Шевчука), Владики Любомира Гузара, Надзвичайного й Повноважного Посла України в США Олександра Моцика, Генерального консула України в Ню-Йорку Сергія Погорельцева. Голова Осередку НТШ у Філядельфії Ярослав Заліпський зачитав привіт від Президента НТШ-А Ореста Поповича.

Під час відзначення „Дня Патріярха-2012“ у Філядельфії, (зліва): о. Андрій Онуферко, о. Іван Дацько, Митрополит Стефан Сорока, о. Іван Демків, о. Мар’ян Процик.

Мемуарну частину розпочав о. д-р Іван Дацько, директор Інституту екуменічних студій Українського Католицького Університету (УКУ), голова Релігійного товариства „Свята Софія“ в Римі, один із найближчих співробітників Патріярха Йосифа. Використовуючи прозірки, о. І. Дацько поділився з присутніми своїми спогадами про Патріярха Йосифа, починаючи з його повернення з заслання.

Спогадами про незабутнього Патріярха Йосифа поділився також о. д-р А. Онуферко, який свого часу був учнем Владики Й. Сліпого під час студій у Римі, де у Папському університеті „Урбаніяна“ здобув ступінь доктора у царині біблійного богослов’я. Сьогодні він викладає в Інституті східньохристиянських студій ім. Митрополита Андрея Шептицького Університету св. Павла в Отаві (Канада), є духівником Української католицької семінарії Святого Духу, деканом Монреальського деканату Торонтської єпархії та Східньої Канади.

Доповідач змалював постать Патріярха Йосифа як надзвичайно вимогливої людини, головно до себе самого. Він детально опрацьовував свої проповіді, регулярно читав Святе Письмо, вдосконалю-

(Закінчення на стор. 13)

„День Патріярха-2012"...

(Закінчення зі стор. 12)

вався духовно, даючи цією поставою гідний для наслідування приклад для студентів. Проте, попри усю харизматичну велич своєї особи, Блаженніший мав людське обличчя християнина, відзначався почуттям гумору та безмежним патріотизмом. Він вщепив своїм питомцям свідомість українця, свідомість належности до східнього обряду з його рідним староруським Київським благочестям.

Отець М. Процик також належав до студентського грона вихованців Патріярха Йосифа. Сьогодні він є парохом Української католицької церкви св. Миколая в Бафало, Ню-Йорк, деканом Бафалівського деканату Стемфордської єпархії та духівником Ліґи українців-католиків у США.

Доповідач говорив про духовні науки та настанови, які Патріярх Йосиф давав своїм студентам і які стали своєрідним дороговказом для багатьох з них: „Великого бажати, щоб велике осягнути", не боятися перешкод (недарма на гербі Патріярха було написано: „Per aspera ad astra" – через терни до зірок), робити „добро, незалежно від того, чи хтось відплатиться вам за це, чи ні, і в який спосіб відплатиться", „не засуджувати інших", „не навчати нічого, якщо не з переконанням", „не хвалитися здобутим, немов це моя заслуга, знаючи, що все приходить від Господа, і ласка, і можливість і сила", „зрозуміти, що я безсильний, але що сила в Господі", слід бути наверненим фарисеєм і розкаяним митарем в одній особі, бо тільки в такій формі їх можна наслідувати.

Організатори та учасники конференції (зліва): Альберт Кіпа, о. Мар'ян Процик, Рома Гайда, о. Андрій Онуферко, Леонід Рудницький, Митрополит Стефан Сорока, о. Іван Дацько, Олександер Лужницький, Ярослав Заліпський.

Патріярх нагадував своїм студентам, що „наша Церква потребує святих і національно свідомих священиків", які були б готовими до переслідування, „бо ніколи не знати, коли доведеться засвідчити нам належність до Христа".

Академік Леонід Рудницький добре відомий не лише українцям в США, але й далеко поза їх межами. Професор-емерит Університету Ла Саль, професор україністики у Пенсильванському університеті, професор Українського Вільного Університету в Мюнхені (Німеччина), Президент Світової Ради НТШ, він поділився з присутніми декількома моментами перебування з Патріярхом Йосифом, якому він завдячує дар віри та духовности.

Опинившись свого часу у ролі непроханого свідка особистої молитви-розмови Блаженнішого з Богом, Л. Рудницький мав нагоду відчути глибину духовности Ісповідника Віри, яка дала йому надхнення стати свого роду „воїном Патріярха", втілюючи його ідеї в життя – як відданий голова Товариства „Свята Софія" в США та член Патріярхального Товариства. За словами доповідача, „Блаженніший вилікував нас від комплексу меншовартости, і сьогодні не повинно бути жодного українця, котрий би цурався своєї спадщини".

Підсумовуючи висліди конференції, О. Лужницький зазначив, що кожен із доповідачів „має дещо від нашого Патріярха" і намагається у свій спосіб продовжувати його місію у сучасному світі.

Від імені Патріярхального Товариства слова подяки організаторам конференції висловила голова Рома Гайда, яка принагідно ознайомила присутніх з історією та діяльністю журналу „Патріярхат", що його започаткував Блаженніший Йосиф Сліпий.

Представник Української Католицької Освітньої Фундації в Чикаґо (УКОФ) Марта Коломиєць розповіла про головну місію УКОФ: підтримувати розвій УКУ, заснованого 1963 року зусиллями Патріярха Йосифа.

На завершення Л. Рудницький висловив подяку усім організаторам та учасникам „Дня Патріярха-2012", звернувшись до Митрополита С. Сороки з пропозицією сприяти поширенню ідеї організації відзначення 50-ліття звільнення з неволі Ісповідника Віри Йосифа Сліпого наступного, 2013 року у Ґроттаферрата (Італія). У день народження Блаженнішого Любомира Гузара, який випав саме у день конференції, присутні привітали його заочно гучним „Многая літа".

Прес-служба Товариства „Свята Софія"

ЕДМОНТОН, Канада

(Закінчення зі стор. 9)

про своє п'ятиденне перебування у Києві в 1979 році, коли вона була ще молоденькою студенткою. Голова УМТА Люба Бойко-Бел вручила їй подарунок – компакт-диск з романсами Якова Степового (запис диску фінансово підтримали українці Едмонтону), а також компакт-диски хорів „Дніпро" й „Верховина".

Хор „Верховина" Спілки Української Молоді (дириґент Галина Лазурко) заспівав дві пісні на слова Т. Шевченка, чотирирічна Даринка Костюк прочитала віршик „Уклін тобі, Тарасе", а учениця Наталя Бойко заспівала пісню „Молитва за Україну".

М. Федина розповіла про працю Т. Шевченка у Київській археографічній комісії, й публіка побачила на екрані 15 малюнків з цієї праці. Уривки з поем „Сон", „Гайдамаки" й „Розрита могила" прочитали члени українського драматичного ансамблю „Сузір'я" при Українському Національному Об'єднанні Максим Безнощенко, Яніна Виговська, Соломія Цісар.

Твори Миколи Лисенка до слів Т. Шевченка виконала піяністка Мирослава Єліяшевська.

Спостереження Т. Шевченка про руїни замків на Волині й Поділлі прочитав Роман Британ. Вокальний ансамбль „Дніпрова хвиля" при хорі „Дніпро" (Оля та Ірина Федеркевичі, Сузанна Романюк, Наталка Онищук, Оксана Тарнавська, Ксеня Мариняк, Дарця Васараб-Ролянд, при фортепіяні – Ірина Тарнавська) виконав пісні „Шевченкові" і „Пісня про Дніпро".

На кінець виступив хор „Дніпро" (дириґент Ірина Шмігельська, при фортепіяні Ірина Тарнавська).

На закінчення концерту Л. Бойко-Бел подякувала всім виконавцям за участь у концерті. Концерт закінчився співом гимну України.

Вшанували славетних...

(Закінчення зі стор. РВ)

бовського про життя і творчість свого близького друга О. Новаківського. Рукопис навів його на слід дочки І. Голубовського Галини Стон-Балтарович, яка теж в стані душевної депресії в Празі на Різдво 1973 року наклала на себе руки. Оскільки в неї не було ні дітей, ні інших близьких родичів, її спадщину присвоїла Чехословацька держава. Основною частиною майна покійної були понад три десятки картин О. Новаківського, успадковані від батька, які судовий „експерт" означив за „твори аматорського художника". Як такі, вони потрапили на авкціон, а М. Мушинка, як єдиний покупець, купив їх всі.

Як український дисидент М. Мушинка не мав можливости друкуватися ні в Чехословаччині, ні в Україні, тому перші відомості про рукопис І. Голубовського та нововиявлені картини О. Новаківського опублікував в українській пресі Польщі та Югославії. Ці статті викликали значне зацікавлення, і на їх основі в 1990-1992 роках відбулись виставки колекції картин О. Новаківського у Львові, Києві, Ужгороді, Ню-Йорку, Філядельфії, Чикаґо, Ванкувері та Торонто, а пізніше і в Меджилабірцях, Свиднику та Пряшеві.

Колекція М. Мушинки поповнювалась новими творами О. Новаківського. Нині вона нараховує 55 картин. В Генеральному консульстві було виставлено 25 олійних творів, дві акварелі, шість графічних робіт та останню палітру О. Новаківського. З картин були це, головним чином, автопортрет О. Новаківського, портрети сім'ї І. Голубовського, портрет Митрополита Андрея Шептицького, безіменного гуцула, Олександра Барвінського, „Церква св. Юра у Львові", „Збирання картоплі, „Процесія в Могилах", „Свята Родина", „Сере Ісуса", „В'їзд Б.Хмельницького в Київ", пейзажі, дружні шаржі, карикатури на Іларіона Свєнціцького, начерки майбутніх картин („Пробудження", „Леда", кілька портретів) тощо.

В обговоренні виставки, між іншими, виступив земляк О. Новаківського художник Прокіп Колісник, який запропонував виставити цю цінну колекцію в рідному краю художника, наприклад – в ґалерії його рідного села Поташня, віддаленому лише на 20 кілометрів від Ободівки (Вінницька область), рідного села О. Новаківського.

М. Мушинка повідомив, що вже наступного місяця колекцію буде виставлено в Музеї О. Новаківського у Львові, звідки вона помандрує в інші міста України. Він мріє і про виставку картин у Кракові, де було створено значну частину з них.

На питання „Що ви думаєте робити з колекцією картин О. Новаківського в майбутньому?" М. Мушинка відповів: „Досі я не продав і не думаю продавати жодну картину. Хочу подарувати цю колекцію якійсь державній установі в Україні, яка буде зберігати її як одне ціле не в запасниках, а на постійно діючій виставці з належною охороною. Моя сім'я погоджується з таким рішенням, однак, покищо не знайшлася така установа".

В другій частині М. Мушинка представив цінні книги Т. Шевченка зі своєї приватної бібліотеки. Були між ними прижиттєві видання віршів Т. Шевченка, „Празький Кобзар" 1876 року, „Вірші Т. Г. Шевченка, заборонені в Росії" (Женева 1878), видання Є. Вировoго, Василя Доманицького, Володимира Дорошенка, Павла Зайцева та ряд інших раритетів. „Ці книжки, разом з усією своєю бібліотекою та архівом (біля 30 тис. одиниць) я вже подарував Державній науковій бібліотеці в Пряшеві, яка письмово зобов'язалась зберігати їх як одне ціле, протягом десяти років".

САКРАМЕНТО

(Закінчення зі стор. 9)

на артистка України О. Олійник) виконали Шевченкові „Думи мої". На вечір прибули працівники Генерального консульства України в Сан-Франциско. З вітальним словом до громади звернувся Генеральний консул Сергій Альошин.

Подружжя Богдан та Галина Монастирські підготували доповідь „Жінки в житті Шевченка", в якій розповіли про сторінки особистого життя поета.

На вечорі деклямували вірші Іринка Монастирська, Ксенія та Меланія Кузьо, Дарчик (Джон) Гортон, О. Олійник, Олена Осколкова, Петро Дідняк, Мар'яна Зелінська-Гортон. Звучали українські пісні у виконанні Насті Коханої, Тетяни Барз, Сюзанни Гонтар, Яни Лепської, Діяни Романчук, Лілії Рябчевської. Високу майстерність співу демонстрували Оксана Ситницька та Іванна Таратула, дует у складі О. Олійник та Мар'яни Зелінської. І. Таратула з донечкою Юліяною-Марією виконали пісню А. Філіпенка „На високій дуже кручі".

Діти і дорослі співали під акомпаніямент бандуристок О. Олійник та О. Ситницької, піяністок Ірини Барз та Наталі Коханої, інструментального ансамблю у складі Н. Коханої, Лесі Соколович (скрипка) та Олі Шевчик (флейта). Н. Коханій акомпаніювала на фортепіяні її мама, а на флейті – братик Юрій.

Вечір закінчився виконанням Шевченківського „Заповіту".

Наприкінці до громади звернувся директор Слав'янського центру допомоги Роман Ромасьо, який закликав українців Сакраменто бути активнішими у проведенні міських міжнаціональних заходів. Журналіст Генадій Ситницький подав ідею спорудження у місті пам'ятника Т. Шевченкові до 200-річчя з дня його народження.

ПАВЛОДАР, Казахстан

(Закінчення зі стор. 9)

році у форті Олександрівському (колишньому Новопетрівському укріпленні, теперішня назва – Форт-Шевченко), де Т. Шевченко перебував на засланні. В 1982 році Т. Шевченкові тут було встановлено новий величний пам'ятник.

У ці дні у світлиці Товариства демонструвалися художні та документальні відеофільми на честь Т. Шевченка. Виставку відвідало чимало дорослих, учнів шкіл та студентів. В актовій залі Школи національного відродження господарями були учні Українського відділення школи та молодь українського Товариства. У цей день відбувся фінал 16-го конкурсу декляматорів творів Кобзаря та віршів про нього.

В перервах між виступами декляматорів демонструвався відеофільм „Шевченко у Казахстані", учні виконували пісні на слова Кобзаря. У конкурсній групі серед дітей переможницею стала Аріна Бородіхіна, а серед молоді – Денис Богдан, який деклямував вірш Лесі Храпливої-Щур „Тарас Шевченко".

Заступник голови журі, директор Школи національного відродження Єрбол Айткулов зазначив, що рідна мова поета надзвичайно зачарувала його.

Голова Товариства української культури і Асоціяції „Українці Казахстану" Михайло Парипса вручив переможцям дипломи, почесні грамоти та цінні подарунки.

Заключним акордом Шевченківської декади стала театралізовано-музична композиція „Обніміться ж, брати мої" у культурологічному комплексі „Достик". У цей день гостей стрічала молодь в українських строях, лунали пісенні мелодії на слова Т. Шевченка, було розгорнуто виставку української вишивки „Майстрині чарівної голки". Ветеран педагогічної праці, уродженка Вінниччини Таїсія Кольєва виставила близько 150 своїх робіт, Наталка Князєва показала вишиті нею жіночі та дівочі блюзки, чоловічі та парубоцькі сорочки-вишиванки.

З глибини сцени, оздобленої в національних кольорах України, гостей зустрічав батьківським поглядом Т. Шевченко з портрета, майстерно виконаного з деревини його земляками-односельцями з села Моринці і свого часу подарованого українському народному хоровому колективові Товариства під час його гастролей в Черкаській області. Виступив народний хор під орудою Петра Маслія.

З вітанням до учасників свята звернувся Заслужений працівник культури України М. Парипса. Вокально-інструментальний ансамбль бандуристів „Чарівні струни" вшанував роковини Кобзаря піснями.

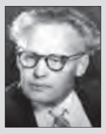
Настя Буженко виконала пісню „Бандуристе, орле сизий". Дитячий вокальний гурт під керівництвом вчительки Юлії Клочан подарував веселі співанки.

Співали молоді солістки Маша Маслій і Ганна Єшмекова.

Ветеран самодіяльного пісенного мистецтва Сєрік Аринов подарував учасницям свята пісню „Марічка".

Вдало вписалися у програму члени хореографічного колективу з танцем „Ми веселі українці" та сюїтою „Вишивальниці".

Зведений хор дорослих, молоді та дітей присвятив Т. Шевченкові українську народну пісню „На високій дуже кручі", а завершилося свято піснею павлодарських авторів Михайла Гапона та композитора Олега Лєнського „Тарасова мова і пісня".

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Квітень 2012 року, ч. 140

Допомога у виданні книжок, яких раніше не було в Україні, стала одним з провідних завдань Фундації ім. Івана Багряного. Нижче вміщуємо уривок з книги Василя Гришка „Москва сльозам не вірить. Народовбивство по-кремлівськи“.

Режим терору і голоду

Місія Павла Постишева на Україні полягала в тому, щоб на базі вже організованого голоду, яким було паралізовано й виключено з розгри сил на Україні її головну національну масу – селянство, організувати й провести розгром відродженої за час „українізації“ української національної культури, української інтеліґенції та українських елементів Комуністичної партії України, отже – покінчити з попередньою національною політикою „українізації“ та ліквідувати її наслідки. З ліквідації „українізації“ та її наслідків, власне, й почав Постишев свою діяльність на Україні в 1933 році, дуже швидко давши зрозуміти українцям, що він приїхав на Україну не для того, щоб рятувати її від голоду, наявності якого він не хотів навіть і помічати, а щоб „рятувати“ українців від... української мови, що, мовляв, почала „відриватися“ від російської мови через „шкільництво“ уявних „українських націоналістів“ та через „помилки“ українських комуністів, які, мовляв, допустилися небезпечного „націоналістичного ухилу“.

„Помилки й промахи, припущені КП(б)У в здійсненні національної політики партії, були однією з головних причин прориву 1931-1932 років у сільському господарстві“, – заявив Постишев на пленумі ЦК КП(б)У в 1933 році. Це звучить не тільки гіркою іронією, це було найбільш гіркою, просто неймовірною своїм цинізмом, іронією подій 1933 року на Україні.

Москва через свого намісника Постишева справді зовсім серйозно поставила тоді справу так, ніби то єдиною „бідою“ в рік голодової катастрофи на Україні була, власне, „українізація“ і занадто успішний розвиток української мови та літератури, які були мало не оголошені навіть „винними“ за всі „труднощі“ на Україні 1933 року. За це якраз і поплатився найперше Микола Скрипник, усунений Постишевим, як відомо, саме в зв'язку з „викриттям українського націоналізму на мовному фронті“, що виявилися, між іншими, навіть і в... українській абетці з її злощасною літературою „ґ“, не кажучи вже про взагалі „націоналістичний“ український правопис, що його потім було й названо „скрипниківським“.

Це не випадково, що саме з усунення й цькування Скрипника почала Москва свій переворот у національній політиці на Україні в 1933 році. Відомо, що Скрипник, як правовірний комуніст-інтернаціоналіст, ще в час творення СССР, у 1923 році, в протилежність російсько-централістичній позиції Сталіна, захищав національно-політичні інтереси неросійських совєтських республік, зокрема України. І хоч сам Скрипник, як і всі подібні українські комуністи, немало завинив у тому, що Україна втратила свою справжню державну суверенність, здобуту в революції, проте своїм послідовним захистом принципу справжнього інтернаціоналізму, як принципу дійсно національної рівності, без привілеїв російського „старшого брата“, Скрипник, в умовах СССР, чимало також прислужився і до забезпечення передумов для справжньої української суверенности, навіть у формі УРСР.

Та справа була, звичайно, не в особі Скрипника, а в цілій тій праці, яку за останні роки „українізації“ під його керівництвом здійснили національні культурнотворчі кадри української, „радянської“, а тому й комуністичної інтеліґенції в УРСР. Саме проти цих кадрів і почалися перші головні атаки Москви з приїздом Постишева на Україну, під прапором боротьби проти так званого „українського націоналістичного ухилу“. Але, відмінно від попередніх атак на цей „ухил“, боротьба проти якого з боку Москви ніколи на Україні не припинялась, тепер, під керівництвом Постишева, це була вже не просто ідеологічна боротьба, а боротьба терористична, метою якої для Москви було вже просто фізичне знищення всіх жертв попередніх ідеологічних атак.

Так, навесні 1933 року, саме в той час, коли по всіх шляхах України вже валялись трупи померлих від голоду селян, що намагались, як від чуми, тікати з колгоспних сіл до міст, де люди ще діставали за працю бодай якісь харчі, почалися масові арешти й розстріли без суду провідних людей українського національно-культурного, господарського й державно-політичного життя, зокрема ж – національно свідомих і національно стійких українців-комуністів, особливо тих, які прийшли до КП(б)У з різних українських, а не російських, революційних партій, а також майже всіх тих, що походили з західньоукраїнських земель.

Перш за все в березні 1933 року було розстріляно за простою постановою ҐПУ 35 керівних осіб Народного Комісаріяту Земельних справ УРСР на чолі з Федором Конаром-Палащуком, якого фіктивно було обвинувачено в причетності до „УВО“ („Української Військової Організації“), а 40 інших осіб по цій самій справі було засуджено й знищено пізніше. Так само було виарештувано й знищено майже всіх письменників групи „Західня Україна“, яку було ліквідовано, а також керівників українських літературних організацій 20-их років (Сергій Пилипенко – „Плуг“, Михайло Яловий – „ВАПЛІТЕ“ та інші). Тоді ж було погромлено історичні й літературознавчі інститути Всеукраїнської Академії Наук (так звані „школи“ Михайла Грушевського та М. Яворського) й цілком стероризовано й паралізовано всі мовознавчі інституції з їх видавництвами, визначніші діячі яких були також виарештувані й знищені тоді ж або трохи пізніш (О. Курило, Є. Тимченко, Синявський, Сулима).

Та коли письменники й мовознавці були жертвами московського терору на Україні безперервно від часу процесу СВУ, то особливою новиною московського терору саме 1933 року було масове фізичне винищення всіх провідних (та здебільшого також і рядових) українських комуністів з лав колишніх „боротьбістів“ та „укапістів“ (членів Української комуністичної партії, що свого часу протиставлялась підмосковській КП(б)У, яких поодинці було розстріляно без суду або ж тихцем знищено по тюрмах і концтаборах, до яких вони потрапили саме як жертви 1933 року: Шумський, Максимович, Річицький, Мазуренко, Авдієнко, Полоз, Солодуб, Волох, Сірко, Тур, Лизанівський, Лозинський, Сліпанський, Вітик, Вікул та інші).

Сюди ж треба залічити й перекинчиків з лав українських соціялістичних партій, та навіть і деяких керівних діячів української революції, яких також було знищено разом з переліченими вище (Тютюнник, Голубович, Христюк, Чечель, Коссак, Букшований та інші). Зрештою, саме перелічення прізвищ тільки відомих осіб, що впали жертвою протиукраїнського терору, хвиля якого піднялася саме з початком 1933 року й „постишевщини“, що лютувала на Україні не менш від пізнішої „єжовщини“, – потребує багатьох сторінок.

У травні 1933 року на Україні вже повністю запанував режим жахливого терору й голоду. І от на такому тлі, в знак протесту проти народовбивчої політики Москви, 13 травня покінчив життя самогубством один з найвидатніших діячів українського національного відродження 20 років у літературі й національно-творчому мисленні, в підсовєтських умовах і в „радянському“ комуністичному оформленні, – Микола Хвильовий. Демонстративне самогубство Хвильового було особливо багатозначною трагічною подією 1933 року на Україні.

Ідейний комуніст, але в той же час також і український ідеаліст-романтик, він, відмінно від інших українських комуністів старшої ґенерації, був не творцем, в скоріш витвором української комуністичної, „радянської державности“, від якої стартував уже до нової української національної ідеології, але не як політик, а як мистець-мислитель. На цьому шляху він дійшов до єдино правильного гасла „Геть від Москви!“, яке, після болючих вагань і складних суперечностей, нарешті, пророчисто ствердив своїм демонстративним самогубством-протестом саме в той час, коли це гасло стало логічним і невідкличним висновком з подій, у катастрофічному розвитку яких він і сам себе, як український комуніст, мабуть, почував винним. В цьому, а не в боязкості за своє життя, яке він не завагався втратити, був сенс його самогубства, що його він вибирав замість ганебної співпраці з Москвою, на зразок підлабузництва Тичини та подібних, чого від Хвильового, власне, хотіла й вимагала Москва.

Ще більш політично промовистим був протест самогубством Скрипника, що застрелився 7 липня 1933 року у відповідь на вимогу Москви засудити свій „національний ухил“ і капітулювати перед новим антиукраїнським шовіністично-терористичним курсом „національної політики“.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попереднього числа сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви такі особи: 2,200 дол. – Люба Заковоротна в пам'ять її чоловіка Івана Заковоротного, який несподівано відійшов у вічність (з них по 1,000 дол. журналам „Березіль“ та „Бористен“, а решта – на потреби Фундації); 1,000 дол. – Леонід Ліщина (з них по 500 дол. газеті „Літературна Україна“ та на видання книги Івана Дзюби „У світі образів і ідей“); 400 дол. – Святослав Боженко на видання книги І. Дзюби; по 100 дол. – Валентина Чудовська та Василь Коновал; 75 дол. – Медислав Литвиненко; по 50 дол. – Сільвія Білоброн та Марія Андрусяк на пресовий фонд журналу „Бористен“; 30 дол. – Валентина Родак в першу річницю смерти Павла Коновала; по 25 дол. – Атанас Кобрин та Павло Пундій.

В пам'ять Івана Заковоротного замість квітів на його могилу на потреби Києво-Могилянської Академії склали пожертви по 50 дол. – Євген Пакуш та Діонізія Брочинська, 30 дол. – Василь Бистяник та 25 дол. – Катерина Буліно.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати виданням України, видавати книжки в Україні, допомагати сиротам, студентам, демократизації й українізації України!

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, IL 60005 USA

Сторінку редагує Олексій Коновал.

„Свято з свят...

(Закінчення зі стор. 1)

хвалімо Христа по віки!” (Великодня Утреня, Ірмос 8).

Нехай же цей день буде новим початком у наших взаєминах з Богом, з нашою родиною, з нашою Церквою і суспільством.

З цією новою радістю ми вітаємо всіх вас, розсіяних по цілому світі і в Україні. Нехай Воскреслий Христос завжди буде з вами. Нехай же ж Він буде постійним джерелом нашого єднання і нехай Він провадить нами в нашому спільному майбутті тут, на землі, й на шляху до вічного життя на небесах.

Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

З архипастирським благословенням –

+**Константин** – Митрополит Української Православної Церкви в США і в Діяспорі;
+**Юрій** – Митрополит Української Православної Церкви в Канаді;
+**Антоній** – Архиєпископ Української Православної Церкви в США;
+**Іоан** – Архиєпископ Української Православної Церкви в Діяспорі;
+**Єремія** – Архиєпископ Південно-Американської Єпархії Української Православної Церкви;
+**Іларіон** – Єпископ Української Православної Церкви в Канаді;
+**Андрій** – Єпископ Української Православної Церкви в Канаді;
+**Даниїл** – Єпископ Української Православної Церкви в США

Повернутій з небуття...

(Закінчення зі стор. 4)

Давидюк та мистця Тімура Карімова.

Під кінець серпня 2011 року в підвальній залі, в рамах Першого міжнародного фестивалю сакрального мистецтва прикордоння, що від 26 по 28 серпня 2011 року проходив в Перемишлі, у Навечір’я свята Успіння Пресвятої Богородиці, 27 серпня, вперше після 1945 року прозвучала музика. Саме тут відбувся концерт Антонія Пільха – віртуоза гри на лютні – старовинному музичному інструменті, а 22 жовтня 2011 року в цій залі виступив хор „Леґенда“ з міста Дрогобича (Україна).

23 жовтня 2011 року в церкві Співстраждання Пресвятої Богородиці в Перемишлі Митрополит І. Мартиняк у співслужінні священиків відслужив подячну архиєрейську Божественну літургію у супроводі чудового співу хору „Леґенда“ з Дрогобича, а відтак відбулося врочисте відкриття і посвячення актової залі у підвалах церкви.

Від себе особисто та від всієї василіянської спільноти в Польщі від глибини серця щиро дякую всім нашим жертводавцям, всім людям доброї волі, які не стояли осторонь наших проблем, розуміли значення існування церкви на Перемиській землі. Бо церкви завжди є свідченням історичного буття на тих землях народу, який їх будував. Якщо зникають церкви, зникає велика частина нашої історії.

Усі, хто хотів би, щоб стіни Божого храму не були лише побілені білою фарбою, а були прикрашені розписами, можуть свій дар серця скласти на монастирський банківський рахунок: 59124017761111000019379896, Zakon Św. Bazylego Wielkiego, Klasztor, ul. Salezjańska 2, 37-700 Przemyśl, Poland.

Або чеком на ім’я: Bogdan Kowal (o. Julian), ul. Salezjańska 2, 37-700 Przemyśl, Poland.

Відбувся круглий стіл...

(Закінчення зі стор. 1)

інтеґрації з Европейським союзом (ЕС) Борис Тарасюк, і колишній Посол США в Україні Віліям Мілер. Члени Ради Ярослава Зелінська Джонсон та Ігор Вислоцький не могли бути присутні, але долучилися до підписання резолюції.

Крім членів Ради директорів, з привітаннями виступили голова Відділу УККА д-р Олесь Стрільчук та голова Ради Інституту модерного мистецтва д-р Павло Надзікевич.

В організуванні круглого стола допомогли Фундація „Спадщина“ Першого федерального щадничого банку „Певність“ та Фундація Українсько-Американської Кредитової Спілки „Самопоміч“ в Чикаґо.

Під час засідання були порушені теми інтеґрації України в ЕС та небезпечні кроки влади до централізації та до обмеження демократичних прав, близькі вибори, перспективи політичних процесів України, політично-економічні взаємини між США та Україною, роля освіти і науки в зміцненні незалежности і громадянського суспільства та виховання молодого покоління, трансформація суспільства через освіту та самоідентичність.

19 березня всі члени Ради директорів Києво-Могилянської Фундації підписали резолюцію зі зверненням до Президента України, Прем’єр-міністра України та Міністра освіти, науки, молоді та спорту з вимогою зупинити деґрадацію у розвитку української освіти та науки та забезпечити повноцінне виконання Болонської декларації, виконати обіцянки щодо реформування системи вищої освіти згідно з европейськими освітніми стандартами.

Давно стало зрозуміло, що політика міністра освіти, науки, молоді та спорту Дмитра Табачника має на меті зупинити інтеґрацію України до европейського освітнього простору, та обмежити автономію і прозорість у сфері освіти. Рада директорів Києво-Могилянської Фундації закликала підтримати Національний університет „Києво-Могилянська академія“, який взяв на себе ініціятиву реформування вищої освіти в Україні. Києво-Могилянська Фундація зосереджує свою роботу на побудові постійного фонду – ендаменту для підтримки університету в майбутньому.

Освіта є світовою валютою XXI ст. Питання полягає в тому, чиї руки будуватимуть майбутнє України – власних громадян чи чужі і згідно з чужими інтересами. Результат буде залежати від того, яку освіту ґарантуватиме держава для свого населення. Тому роля університетів є ключовою в цьому процесі.

Марта Фаріон – голова Києво-Могилянської Фундації Америки.

У тринадцяту річницю відходу
на вічний спочинок нашого
найдорожчого
МУЖА, ТАТА І ДІДУСЯ

св. п.

КОНСТАНТИНА В. ВАРВАРОВА

4 листопада 1924 р. - 6 квітня 1982 р.
(помер на 58-му році життя)

диплолмата Державного Департаменту США,

буде відправлена Панахида за упокій душі Покійного в:

- Українській православній катедрі св. Андрія у Вашінґтоні, Д.К.
- Українській православній церкві св. Андрія в Бостоні, Масс.
- Катедрі св. Володимира в Києві

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку:

дружина	- Олена Варварів
доньки	- Вікторія Варварів-Маркович з мужем Іваном
	- Ірина Варварів-Прістер з мужем Ричардом
сестра	- Софія Кравець з мужем Філягонієм
брат	- д-р Евген Варварів з дружиною Тамарою
внучки	- Аня, Таїса і Марина

„Сильніша від смерти є любов!"

ПОДЯКА

25 жовтня 2011р. в Чікаґо на 89-му році життя з волі Всевишнього відійшов від нас у вічність наш найдорожчий Муж, Батько і Діді

св. п.

д-р мед. ЯРОСЛАВ ПАНЧУК

Складаємо щиру подяку Преосвященішому Владиці Іннокентієві Лотоцькому, ЧСВВ, та Всечеснішим отцям Налисникові, Гудзанові і Панчукові та о. диякону Городиському за відслуження Панахиди у похоронному заведенні Музики, за відправлення усіх похоронних відправ в Українській католицькій катедрі св. о. Миколая в Чікаґо та на цвинтарі св. Миколая.

Складаємо найсердечнішу подяку усім рідним, друзям та знайомим, що приїхали зблизька і далека на похоронні відправи, щоб своєю присутністю гідно вшанувати пам'ять Покійного.

Дякуємо о. М. Панчукові, д-рові Ю. Харукові (голові УЛТПА-відділ Чікаґо) та похресникам Евгенові Грицакові та Michelle Slysh-Crawford за прощальні слова.

Дякуємо всім рідним, друзям і знайомим за молитви, вислови співчуття – особисті, листовні чи телефонічні, пожертви на Служби Божі, квіти на могилу та щедрі датки на добродійні цілі в пам'ять Покійного. Дякуємо інж. Евгенові Палка за дерев'яний хрест на могилу.

Квіти: Дарія Самотулка, д-р Ока Грицак, Евген Грицак, Марта Самотулка, Michelle Slysh-Crawford, Stephanie Slysh-Simmons, Тарас і д-р Христина Яцишин, Юрій і Христина Фединські, Петро Фединський, д-р Юрій і Наталка Ріпецькі, Лікарське Товариство, Надя і Матвій Заперник.

На Українську Католицьку Катедру св. о. Миколая в Чікаґо (Save the Cupola) $1395.00:

по 300 дол. - Ярослава Панчук, Марко Слиж; 200 дол. - Ігор і Оленка Матвіїшин; по 100 дол. - Зірка Бурачинська, Микола і д-р Діяна Іваник, Олег і Люба Скуб'як, Ліда Ткачук, Оленка Харкевич; 50 дол. - д-р Марія Грицеляк; 25 дол. - Михайлина Лисейко; 20 дол. - Олександра і Марта Бородайко.

На Катедральну Школу св. о. Миколая в Чікаґо $485.00:

по 100 дол. - Олег і Ганя Гановські, д-р Наталія Григорчук, д-р Левко і Варвара Дорожинські; по 50 дол. - Ксеня Данилишин, д-р Павло Пундій, д-р Юрій і Ірена Стасула; 25 дол. - Юрій і Ліда Матвіїшин; 10 дол. - Теодор Такой.

На Фонд Сиріт при Катедрі св. о. Миколая $825.00:

250 дол. - Андрій і Христина Фединські; по 100 дол. - Оксана Мельник, Ореста Ткачук, Петро Фединський; 75 дол. - Оксана Лисейко; по 50 дол. - Андрій і Христина Воробець, Оксана Жолкевич, Люба Михальчук, др. Петро Попович.

На Український Католицький Університет у Львові через УКОФ $2520.00:

500 дол. - д-р Андрій і Рута Ріпецькі; 250 дол. – інж. Стефан і Марта Скрибайло; 200 дол. - Володимир і Богданна Слиж; по 150 дол. - д-р Роман і Марійка Дикун, д-р Богдан і Ляриса Іванець; по 100 дол. - Надя Бігун, отець др. Борис Ґудзяк, Богдан і Христина Дзюк, Дзвінка Кришталович, Ярослава Кришталович, Юрій і Емма Слиж, д-р Юрій і Катруся Харук, Данило Яневський і Марта Коломиєць, Романа Яхторович; по 50 дол. - Мирон і Маруся Антонів, д-р Тоска Кекіш, Анатолій і Люба Коломиєць, Андрій і д-р Христина Петриків, д-р Роман і д-р Наталія Слиж, д-р Богдан і Роксана Харкевич; по 25 дол. - Ореста Фединяк, Аскольд і Марта Козбур; 20 дол. - Ірина Бусько.

На Український Музей-Архів у Клівленді $1560.00:

по 250 дол. - Ярослава Панчук, Андрій і Христина Фединські, Юрій і Христина Фединські; по 100 дол. - д-р Олесь і Анетка Ковблянські, д-р Родіон і Орися Палажій, Дарія Самотулка, Настя Стецик, Тарас і Катерина Шмаґала, Олександер і Олександра Фединські; 50 дол. - Ярослав і Марія Ганкевич; 35 дол. - Аніза Кравс; по 25 дол. - Богдан і Марта Ковч, Анна Палажій, Марко і Марта Рей, Марія Фединська, Марко і Дарія Якубович.

Через "Наше Життя" $ 200.00

по 100 дол. – Ярослава Панчук (на Український Музей в Ню-Йорку), Марта Самотулка (на Фонд допомоги сиротам в Україні)

РАЗОМ $6985.00

СЕРДЕЧНО ДЯКУЄМО!

дружина	– Ярослава з дому Слиж
доньки	– Рута з чоловіком Андрієм Ріпецьким
	Христина (Дюдя) з чоловіком Андрієм Фединським
внуки	– Мая і Зоя Ріпецькі
	Михась і Олеся Фединські